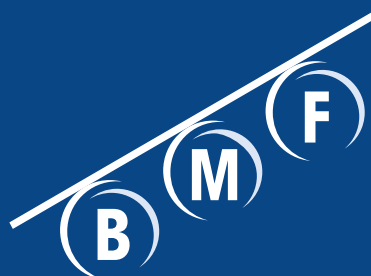

LAVEX

ROČNÍK XXXIX
2 • 2012

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH • MANAŽMENT • MARKETING

Bartholet Seilbahnen

Remontées Mécaniques / Funivie / Ropeways

www.bmf-ag.ch

Kto chce byť v čele...
...potrebuje vybavenie, na ktoré sa môže na sto percent spoľahnúť

Posadte sa preto do „priekopníka“ medzi výrobcami navijakových vozidiel. Posadte sa do PistenBully 600W - teraz so 4,5 tonovým navijakom.

Tešte sa z väčšej sily, zo zvýšenej životnosti ozubených kolies a valivých ložísk.

Prírodzene, mysleli sme aj na vašu bezpečnosť. Snímače a akustická signalizácia informujú o stave navijaného lana a o odvinutej dĺžke 1 050 m dlhého lana.

Adresa: TERMONT s. r. o.
Rakovo 180
038 42 PRÍBOVCE
Tel./fax: 043/4001 004, 4001 000
www.pistenbully.com

PistenBully®

LAVEX info

Vydáva

LAVEX, Lanovky a vleky, záujmové združenie na Slovensku, Liptovský Mikuláš
e-mail: lavex@lavex.sk
www.lavex.sk

Šéfredaktorka

M. Štefaničková (tel.: 0903 165 032)

Redakčná rada

Ing. M. Grešo – predseda
členovia: JUDr. P. Brňák, PhD., M. Čerňanská,
Ing. J. Gavalier, Ing. J. Hulla, Ing. L. Mačičák,
Ing. D. Mikloš, M. Sumka, M. Štefaničková

Adresa redakcie

LAVEX, M. Pišúta 5, 031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044 5520 460, 5621 682
fax: 044 5522 017
sekretariát: 0903 526 545
revízní technici: 0903 527 545
e-mail: lavexinfo@lanovky.sk

Tlač a grafika

MB – POLYGRAF s. r. o.
Lediny 42, 841 03 Bratislava
www.lanovky.sk

Ročné predplatné na 3 čísla:

9,00 € vrátane poštovného / členským organizáciám LAVEX-u a spolupracovníkom poskytujeme časopis bezplatne

Predajná cena časopisu: 2,80 €

Predajné miesta:

Knihkupectvo LITERA,
Nám. Osloboditeľov 30, Liptovský Mikuláš
tel.: 044 5522 940

Knihkupectvo VEDA,
Štefánikova 3, Bratislava
(Pondelok-Piatok 10:00 – 17:30)
tel.: 02 2092 0233

Knihkupectvo VEDA,
Hornopotočná 23, Trnava
(v priestoroch Trnavskej univerzity)
tel.: 0902 917 010

Elektronická verzia časopisu:

<http://lavexinfo.lanovky.sk/>

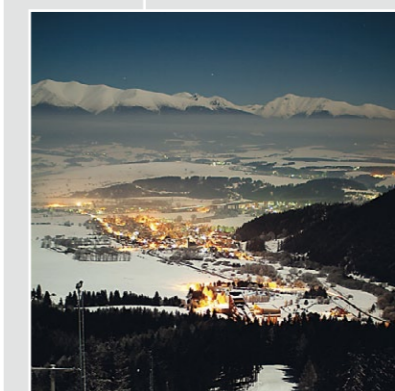
Reklamné strany neprešli jazykovou úpravou v redakcii. Redakcia ani vydavateľ nezodpovedajú za kvalitu, či grafické spracovanie hotovej inzercie a dodaných reklamných článkov.

ISSN č. 1336-1953
Evidenčné číslo MK SR – EV 3893/09

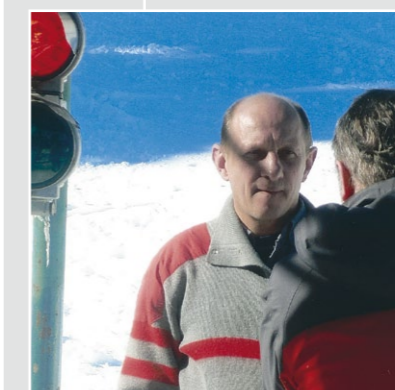
6

XXIX. ročník Pretekov lanovkárov a vlekárov

12

Lyžiarske stredisko Javorovica

15

Lanovkár: Richard Pilník

Príhovor	2
Náš hosť	3
Z činnosti združenia	4
Preteky lanovkárov a vlekárov	6
Z kroniky lanovkárov	10
Zo života našich stredísk	
Javorovica Liptovský Ján	12
Lanovkári, ako ich nepoznáme	15
Oznamy a informácie	
Ďakovný list p. Čerňanskej	19
Quo vadis O.I.T.A.F.?	20
Medzinár. konferencia VvaPOL	20
Konferencia Kielce	21
Veľtrh SAM Grenoble	22
Snežné pásové vozidlá	
Kässbohrer	24
Lanové dráhy	
Doppelmayr	26
Leitner	28
Michálek	30
Zasnežovacie systémy	
TechnoAlpin	31
Svet lanoviek	
Elbrus	32

Inzerenti čísla:

MICHÁLEK	obálka str. 1
KÄSSBOHRER	obálka str. 2
OL TRADE	obálka str. 3
DOPPELMAYR	obálka str. 4

TECHNOALPIN	str. 2
JASENSKÁ DOLINA (kupón)	str. 8
SNOWSTAR	str. 11
SUPERSNOW	str. 14
LEITNER	str. 16-17
MALINÔ BRDO (kupón)	str. 27

Milí čitatelia,

keď som začínal písať tento príhovor, nemohol som začať inak ako spomienkou na výborného človeka a bývalého dlhoročného riaditeľa záujmového združenia lanoviek a vlekov – Pavla Ferenčíka, ktorý nás navždy opustil 25. apríla 2012. V roku 1983 ma prijal do zamestnania na funkciu revízneho technika elektrických zariadení OHZ a od prvého dňa bolo jasné, že si budeme spolu rozumieť. Postupne ma zasnáoval do všetkých „zákonitostí“ cestovného ruchu, do problematiky bezpečnosti na horách, ale hlavne som s ním spoznal mnoho ľudí, ktorí patrili k významným osobnostiam v oblasti riadenia cestovného ruchu a horskej služby. Celý jeho život bol spojený s Demänovskou Dolinou, nad ktorou sa týči naše najväčšie lyžiarske stredisko – Chopok. V jeho osobe odišla legenda Demänovskej Doliny a Jasnej. Vráťme sa však k životu v strediskách. Neustále zlepšovanie kvality služieb v našich lyžiarskych strediskách najmä z dôvodu zvyšovania konkurencieschopnosti, je prioritou každého prevádzkovateľa, preto poteší každá príležitosť smerovaná na získanie nenávratného finančného príspevku pre podporu dobudovania infraštruktúry existujúcich zariadení, v lepšom prípade aj pre výstavbu nových zariadení. V tomto duchu prevádzkovateľov stredísk v závere roka 2011 veľmi potešila výzva Ministerstva hospodárstva SR na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na podporu podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu prostredníctvom schémy štátnej pomoci, ktorá bola vyhlásená 16. decembra 2011. Na uvedenú výzvu okamžite zareagovalo niekoľko, v prevažnej miere menších a stredne veľkých lyžiarskych stredísk, ktoré

sa okamžite pustili do projektov, angažovali prestížne projekčné firmy a rozmyšľali o možnostiach „pozitívneho“ lobingu. Ako studená sprcha však začiatkom roka prišla zvesť, že všetky výdavky spojené s výstavbou, resp. modernizáciou lanoviek, lyžiarskych vlekov, zasnežovacích zariadení, strojov na úpravu lyžiarskych tratí sa považujú za neoprávnený náklad. A je to. Úradníci nás „vyhodili cez okno“ a spolu s nami aj nové pracovné miesta a rozvoj zaoštalých regiónov. A to, že tak urobili spôsobom, ktorý odporuje

vlastným pravidlám, nie je vrcholom. Ten sa nachádza vo vyjadrení príslušného ministerstva, podľa ktorého lyžiarske strediská boli vylúčené na základe intervencie zo strany SACR. Čo dodať k tomu viac!!!

Jedným z marketingových nástrojov na zvyšovanie návštevnosti lyžiarskych stredísk je aj projekt „Kategorizácia lyžiarskych stredísk SR“. Projekt sa začal realizovať v roku 2003 a v troch etapách sa zatiaľ úspešne realizoval v takmer 90 – tich lyžiarskych strediskách. Skúsenosti z realizácie projektu nás oprávňujú vysloviť názor, že zástupcovia stredísk sa o projekt veľmi zaujímajú, čoho dôkazom bolo množstvo názorov na zloženie hodnotiacich kritérií ako aj na systém hodnotenia. Na základe toho komisia, ktorá celý projekt riadi, pristúpila pre nasledujúcu etapu (2012-2015) k niektorým zmenám, ktoré by mali posilniť hodnotenie služieb v stredisku, týkajúcich sa kvality lyžovania (zariadení osobnej lanovej dopravy a lyžiarskych tratí). Veríme, že táto úprava prinesie reálnejší obraz o stave a kvalite lyžiarskych stredísk na Slovensku, čo je napokon cieľom celého projektu.

Miroslav Grešo

Náš hosť

V roku 2003 prišla firma SITOUR s novou myšlienkou, aby sa v spolupráci so Záujmovým združením LAVEX začal realizovať projekt KLS (Kategorizácia lyžiarskych stredísk), s cieľom vytvoriť jednotné a seriózne hodnotenie lyžiarskych stredísk.

* S akým cieľom ste išli do tohto projektu?

- V prvom rade sme chceli vytvoriť seriózny rebríček slovenských lyžiarskych stredísk z pohľadu kvality lyžovania. Naša snaha bola zabrániť rôznym amatérskym hodnoteniam, v ktorých dôsledku často krátko boli poškodzované záujmy prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk. Vychádzali sme pritom z hodnotenia PISTEN GÜTESIEGEL, SKIRESORT INTERNATIONAL A TÜV - BAYERN. Naším cieľom bolo dosiahnutie čo najvyššej účasti v projekte zo strany lyžiarskych stredísk, spropagovanie projektu tak, aby sa dostal do povedomia návštevníkov, a vytvorenie dôvery v tento projekt i zo strany lyžiarskych stredísk. Taktiež bolo cieľom zjednotenie lyžiarskych stredísk, vytvorenie jedného celku, ktorý vedie k podpore zimného cestovného ruchu na Slovensku a vytvorenie hodnotenia, ktoré bude prospešné a nápomocné pri výbere toho správneho zimného areálu podľa očakávaní návštevníkov.

* Koľko lyžiarskych stredísk ste oslovili, aby sa do projektu zapojili a akú ste mali odozvu?

- Pravidelne, teda po skončení každej 3-ročnej etapy projektu, zasielame podklady pre zapojenie sa do projektu minimálne 150 strediskám, ktoré sa nachádzajú v databáze SITOUR, ZZ LAVEX alebo ktorých kontakty sú prístupné na internete. Podklady, a to dotazník lyžiarskeho strediska, dotazník služieb, pasportizácia – technologické vybavenie strediska i objednávka, sú prevádzkovateľom zasielané v tlačenej, ale i v elektronickej podobe, s dostatočným časovým predstihom. Účasť v projekte je dobrovoľná, o to viac sa tešíme z každého vyplneného dotazníka,

ktoré nám prevádzkovatelia zašlú. V prvej etape projektu za roky 2003 – 2006 bolo hodnotených viac ako 80 stredísk, v druhej a v tretej etape projektu, ktorá trvala do 31.5.2012 boli hodnotenia vydané viac ako 50 lyžiarskym areálom. Veríme, že aspoň 50-členná účasť bude dosiahnutá i v nadchádzajúcej už v štvrtej etape projektu.

Ing. Ladislav Jurdík

* Zmenili sa od roku 2003 podmienky?

- Jednotlivé kritériá pre zapojenie sa do projektu sú každú etapu upravované, dopĺňané, celý projekt sa preto každou etapou rozvíja. Všetky pripomienky k projektu, ktoré sú nám predložené, starostlivo konzultuje komisia pre záverečné hodnotenie kategorizácie. Táto komisia i za účasti zástupcov stredísk rozhoduje o všetkých zmenách, o ktoré sa podklady k projektu upravujú. Aktívne pristupujeme ku všetkým konštruktívnym pripomien-

kam zo strany prevádzkovateľov. Je pre nás veľmi dôležitá komunikácia garant projektu – komisia pre hodnotenie – prevádzkovateľ lyžiarskeho strediska. Týmto postupom sa snažíme držať krok s postupným rozvojom zimného cestovného ruchu na Slovensku a novými investíciami. To čo stačilo na dosiahnutie napríklad 3 hviezdičiek v prvej etape, už nestačilo v poslednej – tretej.

* Aký prínos má účasť v projekte pre stredisko z marketingového hľadiska?

- Vydané hodnotenia – osvedčenie strediska, značka kvality alebo slovenské TOP stredisko sú formou plakety využívané strediskami v ich vlastných marketingových materiáloch ako i súčasť marketingovej prezentácie. Aktuálny rebríček stredísk je umiestnený i na informačnom portáli www.holidayinfo.sk, ktorý je medzi priaznivcami zimných športov dobre známy. Samozrejme o výsledkoch projektu informujeme i slovenské médiá, napríklad komplexná správa s priebehom hodnotenia v každej novej etape je zasielaná tlačovým agentúram. Hodnotenie využíva taktiež množstvo študentov vysokých škôl a univerzít pri svojich záverečných alebo seminárnych prácach. To nás utvrdzuje v tom, že má projekt význam a náš cieľ, o ktorom sa zmieňujem vyššie, bol dosiahnutý.

Rozhovor pripravil Ing. M. Grešo

Pozývame Vás na 41. ročník
**Dní lanoviek
a lyžiarskych vlekov**

16. októbra 2012
Alexandra Wellness Hotel
v Liptovskom Jáne

Program:

10.00 Zasadnutie Poradného zboru náčelníkov lanoviek
14.00 Zasadnutie Valného zhromaždenia LAVEXu

Garantujeme
sneh!

TECHNOALPIN®
snow experts

www.technoalpin.com

Aktualizácia predpisov pre prevádzkovanie lanových dráh

V priebehu zimnej sezóny sa niekoľko lyžiarskych stredísk, prevádzkujúcich lanové dráhy, obrátilo na záujmové združenie LAVEX s požiadavkou na prepracovanie niektorých predpisov, dôležitých z pohľadu bezpečnosti prevádzkovania lanových dráh. Jednalo sa o prevádzkové predpisy, prepravné poriadky a výcvikové a skúšobné poriadky, ktoré vydáva prevádzkovateľ lanovej dráhy a ktoré sú súčasťou hlavného spisu lanovej dráhy. Dôvodom k prepracovaniu uvedených

predpisov bola skutočnosť, že v závere roka 2010 nadobudli účinnosť nové vykonávacie vyhlášky k zákonu o dráhach, ktoré stanovili niektoré nové podmienky pre zaistenie bezpečnosti prevádzkovania lanovej dráhy a dopravy na lanovej dráhe. Najvýraznejšie sa zmeny dotkli tých ustanovení prevádzkového predpisu, ktoré sa venujú organizácii prevádzky a dopravy na lanovej dráhe, riadeniu dopravy na lanovej dráhe a výkonu služby pracovníkov obsluhy lanovej dráhy. V prípade výcvikových a skúšobných poriadkov sa zmeny dotkli najmä požiadaviek na odbornú spôsobilosť zamestnancov lanovej dráhy a

osobitne požiadaviek na odbornú spôsobilosť vo vzťahu k činnosti na určených technických zariadeniach elektrických, organizácii skúšok a doplnujúcich druhov odbornej kvalifikácie. V prepravných poriadkoch lanových dráh sa menili najmä ustanovenia týkajúce sa prepravy osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu, nehôd a mimoriadnych udalostí v súvislosti s vykonávaním dopravy na lanovej dráhe. Vykonanie opráv vyššie uvedených predpisov a ich uvedenie do súladu s príslušnými právnymi predpismi je dôležité nielen z dôvodu, že tak vyžaduje zákon, ale aj z dôvodu, aby sa so zmenami mohli oboznámiť všetci pracovníci obsluhy lanovej dráhy v dostatočnom predstihu pred prihlásením sa na základnú, resp. periodickú odbornú skúšku.

zámere už boli informovaní pracovníci lyžiarskych stredísk vo funkcii manažér prevádzky a vedúci prevádzky lanovej dráhy, ale doposiaľ nikto neprejavil záujem v takejto pracovnej skupine pracovať, opätovne sa vyzvú uvedení pracovníci na zasadnutí Poradného zboru v rámci tohtoročných Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov.

V predposlednom bode rokovania predstavenstva podal riaditeľ združenia krátku informáciu k prebiehajúcej štvrtej etape projektu „Kategorizácia lyžiarskych stredísk SR“. Pre zapojenie sa do projektu bolo oslovených 150 prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk, pričom termín zaslania podkladov na vyhodnotenie bol predĺžený do konca mája 2012. S výsledkami hodnotenia budú strediská informované písomne aj na internetových stránkach SITOUR a LAVEX.

V rôznom riaditeľ združenia informoval o zámere poskytovať časopis LAVEX Info aj širšej verejnosti prostredníctvom kníhkupectiev. V súčasnosti sa pripravuje distribúcia časopisu v dvoch kníhkupectvách – v Bratislave a Liptovskom Mikuláši. Pre vzbudenie záujmu o časopis zároveň navrhol v časopise uverejniť kupón, ktorý by umožnil návštevníkovi strediska získať v príslušnom lyžiarskom stredisku zľavu na cestovnom. Oslovené stredisko by sa zároveň prezentovalo v časopise formou neplatenej reklamy. Bolo navrhnuté taktiež rozšíriť spektrum informácií v časopise o odborné články, týkajúce sa napr. testovania lyží.

Ing. Miroslav Grešo informoval v rôznom aj o riešení problému zaobchádzania s nebezpečnými látkami – prečerpávaním a skladovaním pohonných hmôt v lyžiarskych strediskách v nadväznosti na zákon č. 264/2004 o vodách (vodný zákon) a podal aj informáciu z návštevy konferencie v Kielcach na pozvanie Poľských lyžiarskych a turistických stredísk v dňoch 4. a 5. júna.

Zasadalo Predstavenstvo a dozorná rada LAVEXu

V poradí druhé tohtoročné zasadnutie záujmového združenia LAVEX sa uskutočnilo v Alexandra Wellness Hotel v Liptovskom Jáne dňa 13. júna 2012, aby prerokovalo dôležité úlohy najmä v súvislosti s prípravou Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, ale aj zhodnotilo činnosť Poradného zboru náčelníkov LAVEXu a oboznámilo sa so stavom prebiehajúcej štvrtej etapy kategorizácie lyžiarskych stredísk SR. Rokovanie predstavenstva a dozornej rady otvoril predseda predstavenstva Ing. Ján Gavalier. V úvodnom bode rokovania vykonal riaditeľ LAVEXu Ing. Miroslav Grešo kontrolu uznesení prijatých na rokovaní predstavenstva dňa 13. marca 2012 v Bachledovej Doline.

K uzneseniu č. 2/1/2010 týkajúceho sa podnetu zo strany LAVEX na novelizáciu zákona č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchranej službe uviedol, že na základe rozhovoru s riaditeľom odboru bezpečnostnej legislatívy na MV SR JUDr. Kriškom sa predpokladá zaradenie novelizácie predmetného zákona do plánu legislatívnych úloh v prvom štvrťroku 2013. Dovtedy je potrebné zo strany LAVEX pripraviť konkrétne návrhy, ktoré by sme chceli novelizáciou zákona dosiahnuť.

K uzneseniu č. 2/1/2012, v ktorom sa predstavenstvo zaoberalo zmenou organizácie pretekov lanovkárov a vlekárov v budúcich ročníkoch M. Grešo informoval, že v závere rokovania predstavenstva sa táto úloha prediskutuje spolu s organizačným zabezpečením budúročných pretekov za prítomnosti Ing. Ladislava Kráľa – vedúceho strediska Javorovica Liptovský Ján, kde sa budúročných pretekov uskutočnia.

K uzneseniu č. 3/1/2012 bola podaná informácia o zasadnutí komisie pre záverečné hodnotenie lyžiarskych stredísk, ktoré sa uskutočnilo

17. 4. 2012 na Donovaloch, kde boli prediskutované a schválené niektoré zmeny v hodnotiacich kritériách. Ostatné uznesenia boli vyhodnotené ako splnené.

V ďalšom bode rokovania predstavenstva LAVEXu sa venovala pozornosť príprave a organizácii 41. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov. Po rozsiahlej diskusii k téme konferencie sa dospelo k názoru, že organizovanie odbornej konferencie, ktorá bola doteraz vždy súčasťou Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov, bude nahradené rokovaním Poradného zboru náčelníkov, ktoré sa uskutoční pred konaním Valného zhromaždenia LAVEXu. Celé podujatie Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov bude tak organizované v priebehu jedného dňa, pričom miestom podujatia bude v tomto roku Alexandra Wellness Hotel v Liptovskom Jáne.

V závere tohoto bodu rokovania sa predstavenstvo zaoberalo aj návrhom riaditeľa LAVEXu na zníženie počtu členov predstavenstva už pri budúročných voľbách. Ako dôvod bol uvedený výrazný pokles členskej základne LAVEXu, ktorý je momentálne takmer 130 členov, pričom začiatkom 90 – tých rokov mal LAVEX až 350 členov. Ďalším dôvodom je aj operatívne riešenie niektorých problémov v oblasti prevádzkovania lyžiarskych stredísk, ktoré prešli z kompetencie predstavenstva na odborné pracovné komisie. Tento návrh, nakoľko je spojený so zmenou stanov záujmového združenia, bude predložený na zasadnutí Valného zhromaždenia LAVEXu v tomto roku.

K činnosti Poradného zboru náčelníkov lanoviek ako poradného orgánu Predstavenstva LAVEXu jeho predseda Ing. Peter Nanky informoval o zámere vytvorenia odborných pracovných skupín v rámci uvedeného orgánu. Nakoľko o tomto

Periodické kvalifikačné skúšky spletania a opráv oceľových lán

Samostatne vykonávať a riadiť práce pri opravách a spletaní oceľových lán a zalievaní koncoviek a spojok oceľových lán lanových dráh môžu len odborne spôsobilé osoby, nakoľko sa jedná o činnosť na určených technických zariadeniach dopravných a zdvíhacích v zmysle Vyhlášky č. 205/2010 o určených technických zariadeniach a určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach. Vzhľadom k

tomu, že uvedené skúšky boli pre pracovníkov, ktorí túto činnosť vykonávajú, organizované v roku 2007 a platnosť osvedčenia je stanovená na 5 rokov, zorganizoval LAVEX dňa 16.5. 2012 periodické kvalifikačné skúšky v Demänovskej Doline v hoteli Bystrina. Novoprijatá legislatíva už nevyžaduje v rámci overovania odbornej spôsobilosti absolvovať uchádzačom teoretickú prípravu ani praktickú časť skúšky, preto sa ove-

rovanie vedomostí pre 10 uchádzačov realizovalo v priebehu jedného dňa. Overenie odbornej spôsobilosti vykonala trojčlenná skúšobná komisia, ktorú v zmysle zákona menovalo Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Keďže podľa vyjadrenia členov komisie neboli preukázané vedomosti u niektorých uchádzačov na dostatočnej úrovni, v budúcnosti sa predsa len LAVEX ako poverené vzdelávacie zariadenie vráti aj k teoretickej príprave pred vykonaním skúšok a skúšky tak budú organizované počas dvoch dní.

M. Grešo

LANOVKY A VLEKY

záujmové združenie na Slovensku
M. Pišúta 5, P.O. BOX 103, SK 031 01 Liptovský Mikuláš 1
Tel: 044/5520460, 5621682 Fax: 044/5522017
E-mail: lavex@lavex.sk www.lavex.sk

Č.j.25/2012/LV

Zväz cestovného ruchu SR
Bajkalská 25
821 01 Bratislava

v Liptovskom Mikuláši 8.6.2012

Vybavuje: Ing. J. Krištofík

Vec: Stanovisko k zonácii ekologicko-funkčných priestorov

Pracovná skupina ZCR SR, poverená úlohami vo vzťahu k navrhovanému novému zákonu o ochrane prírody a krajiny obdržala materiál, týkajúci sa stanovenia podmienok ochrany v zóne B v ekologicko-funkčných priestoroch, vymedzených pre rozvoj cestovného ruchu (Štrbské Pleso, Smokovce a Tatranská Lomnica). Po preštudovaní predmetného materiálu sme dospeli k záveru, že predmetný materiál by sa mal pripomienkovať vo vzťahu ku všetkým ekologicko-funkčným priestorom na území TANAPu (nielen Štrbské Pleso, Smokovce a Tatranská Lomnica). Napr. Ekologicko-funkčný priestor Zuberec – Salatínska dolina, pre ktorý požadujeme do mapových podkladov zahrnúť aj zámer modernizácie zóny cestovného ruchu strediska Roháče Spálená a jej predĺženia do záveru Salatínskej doliny. Zámer perspektívneho plánu ekologicko-funkčného priestoru cestovného ruchu vyčleniť z návrhu ako zóna A a zaradiť ho do zóny cestovného ruchu. Týka sa to aj ďalšieho priestoru: Ždiar – Strednica.

Zároveň nepovažujeme za rozumné, že návrh zonácie sa nepripomienkuje v kontexte s navrhovaným novým zákonom o ochrane prírody a krajiny, na ktorý sa návrh zonácie odvoláva a ku ktorému sa v závere roka 2011 na pracovných poradách vyslovili zo strany LAVEXu zásadné pripomienky. Dodnes nevieme, či tieto boli akceptované.

Privítali by sme preto pracovné rokovanie so zástupcom Ministerstva životného prostredia, na ktorom by sme boli informovaní o stave prác na vyššie uvedených materiáloch, ku ktorým by sme sa mohli komplexne vyjadriť.

Ing. Miroslav Grešo
LAVEX L. Mikuláš

Zaobchádzanie s nebezpečnými látkami v prevádzke lyžiarskych stredísk

Po skončení lyžiarskej sezóny obdržal sekretariát LAVEXu niekoľko podnetov od prevádzkovateľov lyžiarskych stredísk vo veci ochrany životného prostredia a predovšetkým vôd z titulu zaobchádzania s nebezpečnými látkami. Jedná sa najmä o spôsob dopravy, prečerpávania a skladovania pohonných hmôt pre vozidlá, slúžiace na úpravu lyžiarskych svahov.

Uvedenú problematiku upravuje zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách (vodný zákon), ktorý v § 39 definuje zaobchádzanie s nebezpečnými látkami ako proces alebo inú činnosť, pri ktorej sa tieto látky vyrábajú, spracúvajú, používajú, prepravujú alebo skladujú, alebo sa zaobchádza s nimi iným spôsobom.

Ten, kto zaobchádza s nebezpečnými látkami, je povinný dodržiavať osobitné predpisy – napr. zákon č. 223/2001 Z.z. o odpadoch, ktoré ustanovujú za akých podmienok možno s takými látkami zaobchádzať z hľadiska ochrany kvality povrchových vôd a podzemných vôd. Ak zaobchádzanie s nebezpečnými látkami z hľadiska

ochrany vôd neupravujú osobitné predpisy, je ten, kto s takými látkami zaobchádza, povinný urobiť opatrenia, aby pri zaobchádzaní s nimi nevnikli do povrchových alebo podzemných vôd alebo aby neohrozili ich kvalitu.

Podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami upravuje Vyhl. č. 100/2005 Z.z., ktorá v § 3 bližšie špecifikuje opatrenia, ktoré sa podľa § 39 odst. 2 a 3 zákona č. 364/2004 o vodách musia vykonať na stavbách a zariadeniach, v ktorých sa zaobchádza s nebezpečnými látkami. Jedná sa najmä o vykonanie skúšok tesnosti nádrží, záchytných vaní a rozvodov slúžiacich pre skladovanie PHM, vypracovanie a aktualizovanie prevádzkových poriadkov, plánov údržby, opráv a kontroly, pravidelné školenie obsluhy takýchto zariadení, vykonávanie pravidelných kontrol technického stavu a funkčnej spoľahlivosti pri nádržiach a ďalšie povinnosti.

Dôležité sú z hľadiska prevádzkovania týchto zariadení aj ustanovenia § 4 a § 5 vyhlášky č. 100/2005 Z.z. ako aj príloha vyhlášky, ktorá

ustanovuje náležitosti a zásady spracovania havarijného plánu.

V súvislosti s touto problematikou je ešte potrebné upozorniť aj na vyhl. č. 96/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín. V úvode spomenuté podnety sekretariát LAVEXu riešil prerokovaním v pracovnej skupine dňa 31. mája 2012 v lyžiarskom stredisku TATRAWEST Zuberec, kde bola v roku 2011 vykonaná inšpekcia zo strany Slovenskej inšpekcie životného prostredia a boli prijaté jednoznačné opatrenia, na základe ktorých je možné postupovať pri riešení situácie so skladovaním a prečerpávaním PHM aj v iných strediskách. Nakoľko možno očakávať, že inšpekcia vo veci ochrany povrchových a podzemných vôd bude postupne vykonaná aj v ďalších lyžiarskych strediskách na Slovensku, je možné sa obrátiť na sekretariát LAVEXu, ktorý v spolupráci so spoločnosťou TATRAWEST Zuberec poskytne náležité informácie.

M. Grešo

13. - 14. marec 2012 Bachledova Dolina - Jezersko

„Najväčší - nemusi byť najlepši“ - takúto rozhlasovú lyžiarsku reklamu sme mohli počuť v tejto zime z oblasti Tatier. Pravdivosť tvrdenia reklamy si mohli overiť všetci účastníci XXIX. ročníka pretekov lanovkárov a vlekárov v „nie najväčšom“ Tatranskom lyžiarskom stredisku SKI Bachledova Dolina, ktorého súčasťou je od decembra 2009 aj LS Jezersko, keď sa podarilo výstavbou novej 4 sedačkovej lanovky obe strediská prepojiť.

Pre upresnenie, aby som niekoho neurazil, pripomínam, že LS Bachledova Dolina a Jezersko patria do pohoria Spišskej Magury, hranica s Tatrami ide podľa mapy práve cestou z Tatranskej Kotliny na Ždiar, ale väčšina verejnosti pre blízkosť Belianskych Tatier, Tatranskej Lomnice a celých Tatier pokladá tieto lyžiarske strediská za tatranské. Som osobne rád, že súčasný prevádzkovateľ a majiteľ strediska – IMMO-BAU s.r.o. Bratislava sa podujal na spoloorganizovanie pretekov a umožnil tak slovenským lanovkárom, vlekárom a ďalším účastníkom spoznať a vyskúšať

si toto známe lyžiarske stredisko. Podaril sa nám tak splniť aj zámer návštevy ďalšieho LS, ktoré sa zapísalo do kalendára pretekov. LS SKI Bachledova je preto v poradí už devätnáste LS na Slovensku, ktoré sme mali možnosť v rámci pretekov navštíviť a spoznať.

Účastníkom podujatia, ktorí boli v Bachledovej Doline po prvýkrát, sa stredisko predstavilo v plnej paráde, s pekným jarným počasím a na 13. marec s výbornými snehovými podmienkami. Počas pretekov bolo stredisko v prevádzke aj pre verejnosť a tak verím, že si účastníci stihli prejsť všetky zariadenia a zjazdovky.

Kto nestihol všetko absolvovať, mohol si pozrieť mapu strediska, z ktorej mne osobne vyšlo, že v stredisku sú 2 lanovky a 8 vlekov s celkovou prepravnou kapacitou cca 8 000 os./h, je tu 13 zjazdoviek s 11 km dĺžkou zjazdových tratí, na ktorých je vybudované technické zasněžovanie. Osvetlenie s večerným lyžovaním poskytuje Penzión Deny - na LV v pravej vstupnej časti strediska. Pre bežcov je tu 26 km bežeckých tratí a horúcou novinkou je 1200 m dlhá bobová dráha s 15 zákrutami, ktorú uviedli do prevádzky koncom roka 2011. V atrakciách strediska sa uvádza aj Snowrafting, 150 m dlhá tubingová dráha a vyhliadková veža. Na Slovenské stredisko

Absolútny víťaz Vladimír Ternavský

nadštandardná vybavenosť s možnosťami pre celoročné športovo - turistické využitie, o čom sa väčšina stredísk môže len snívať. Nakoľko do Bachledovej Doliny chodím už vyše 25 rokov, viem, že v minulosti tu bola situácia podstatne iná, hlavne v tom že LS bolo v zime odkázané na prírodný sneh a krátke 30 - 40 dňové lyžiarske sezóny boli pomerne časté. Boli doby, keď sa na lanovke pre nedostatok snehu nedalo lyžovať a preto za predchádzajúcich prevádzkovateľov chodili chlapi z obsluhy v zime slúžiť na lyžiarske vleky v Ždiari - Strednici.

Za začiatok prevádzkovania Bachledovej Doliny ako lyžiarskeho strediska možno pokladať výstavbu 3 miestnej lanovky TATRAPOMA v roku

Víťazky kategórie žien

1986, vtedajším prevádzkovateľom TS ÚZ Nový Smokovec, ktorý súčasne prevádzkoval aj LV na Strednici. Odvtedy na dlhú dobu však stredisko ďalšie investície akoby obchádzali a o výstavbe potrebných zariadení, ktoré by udržali stredisko na úrovni, sme pri pravidelných revíziách počúvali len od náčelníka lanovky Jána Krasulu, ktorý tu pracuje od samého začiatku a bol pri všetkom, čo sa tu od roku 1986 až dodnes spravilo a postavilo. Viem o ňom, že má prehľad o všetkom čo je tu namontované, priskrutkované, pripojené, v zemi zakopané a ako to všetko navzájom funguje. Vždy hovoril o nutnosti vybudovania zasněžovania o možnostiach prepojenia Bachledovej a Jezerska a som rád, že sa tieto jeho sny a plány podarilo terajším vlastníkom realizovať. V jeho osobe našli majitelia znalého človeka, poznajúceho miestne pomery a možnosti, ktorého srdcovou záležitosťou je kvalitné fungovanie tohto strediska, keď si tu na pomoc privedol aj syna Andreja, ktorý si svoje technické a organizačné schopnosti pri výstavbe zariadení mohol náležite overiť. Predpokladám, že ich názory a nápady sú pri realizácii stavieb aj vypočítané a s majiteľom navzájom prediskutované. Napríklad správne sa rozhodnúť pri výbere výrobcu alebo dodávateľa určitej technológie je dnes pri rôznych ponukách a vzájomnej konkurencii dosť náročné.

Kategória mužov 35 - 45 rokov

V druhom terajšom spoločnom lyžiarskom stredisku v Jezersku boli tri lyžiarske vleky postavené v priebehu rokov 1976 - 1978 a ich prevádzkovateľom bol TJ ŠTART Kežmarok, za ktorým stáli známi bratia Šoltýsovcí. Jezersko bolo v týchto časoch využívané hlavne mladými lyžiarmi zo Športového gymnázia v Kežmarku a je dôverne známe lyžiárom terajšej strednej generácie, ktorí tu absolvovali nejedny preteky a možno práve tu získali vzťah k závodnému lyžovaniu, ku ktorému v súčasnosti ako tréneri priučajú terajších mladých pretekárov. So zjazdovým lyžovaním v lokalite Ždiaru sa vážnejšie začalo v roku 1961 - kedy bol postavený na Strednici lyžiarsky vleky Transporta VL 500, ku ktorému postupne v rokoch 1977/78, 1983/84 a 1991 pribudli lyžiarske vleky od TATRAPOMY Kežmarok. Čo bolo v tejto oblasti predtým, ako a na čom sa tu lyžovalo, ako a za akých podmienok sa v Tatrách za Československa pretekalo, mohli účastníci pretekov lanovkárov a vlekárov vyzvedieť

Najúspešnejší z kategórie mužov nad 55 rokov

od starých pánov vyše 80. ročných bratov Krajňákovcov, ktorí samotné preteky ako predjazdci mimo súťaž otvorili. Tohoročný XXIX. ročník pretekov lanovkárov a vlekárov sa ťažšie rozbiehal, keď po vydaní propozícií sme registrovali len minimálny záujem a 30 prihlásených účastníkov, a dva dni pred termínom podania prihlášok počet vyvolával určité rozpaky. Našťastie, ako vždy, na poslednú chvíľu začali prihlášky prichádzať a počet prihlásených sa zastavil na 159 štartujúcich pretekárov a ďalších 40 neštartujúcich, ktorí sa podujatia zúčastnili. Za symbolické naštartovanie nás ako organizátorov podujatia poslúžila aktivita Janka Maceka, ktorý nás občas príde na sekretariát navštíviť, keď iniciatívne obehol a získal vecné ceny do tomboly od netradičných mikulášskych sponzorov, za čo mu patrí naše poďakovanie. Podľa minuloročného preteku sa aj teraz dodržalo prevrátené poradie s tým, že sa pretekalo v prvý

Víťazi kategórie mužov 45 - 55 rokov

deň - t.j. 13. marca a spoločenské podujatie vrátane zasadnutia Predstavenstva LAVEX bolo plánované na večer a druhý deň. Zvolený dátum je vždy kompromisom rôznych okolností, toho roku nás obišli tradičné obavy okolo nedostatku snehu, nakoľko mimoriadne priaznivá tohoročná zima na mráz a sneh priali väčšine lyžiarskych strediskám a skoro metrová výška snehu v Bachledovej Doline bola zárukou, že sneh vydrží. Krátke oteplenie pred pretekmi a pomerne nepriaznivé predpovede počasia na dni našej akcie pripomenuli, že počasie je vždy pri takýchto podujatiach rozhodujúcim organizátorom. Našťastie 13. marca sme si užili slnečný, pomerne teplý jarný deň, ktorý po dlhotrvajúcich mrazoch určite prišiel vhod a všetkým pripomenul, že zima bude onedlho končiť. Z odstupom času môžeme konštatovať, že sa presne zopakoval priebeh počasia pred roka, keď po našich pretekoch došlo k zlomu počasia a oteplenie postupne uzatváralo sezónu v jednotlivých lyžiarskych strediskách.

Priebeh samotných pretekov bol tradičný, všetko prebiehalo v pohode podľa rozpisu s tým, že po raňajšej prezentácii sa so štartom jedného kola obrovského slalomu tradične v 5 kategóriách začalo o 11.00 hodine a ako vždy, preteky otvárala kategória žien.

Najmladší muži do 35 rokov

Trať obrovského slalomu na zjazdovke „Slalomák“ z 35 brámkami postavil za pomoci domácich organizátorov Vladimír Ternavský. O technické zabezpečenie - materiál, úprava trate, postavenie štartu, cieľa a občerstvenie sa starali domáci organizátori z LS Bachledova Dolina na čele z Jánom Krasulom a Dušanom Šiškom, ktorí si mohli odskúšať, čo znamená preteky lanovkárov a vlekárov organizačne zabezpečiť a že zvládnuť cca 220 účastníkov podujatia nie je celkom jednoduché. Domáci organizátori to však všetko zvládli na výbornú. Časomieru, ozvučenie cieľa s pohotovým a zábav-

ným komentárom zabezpečil neodmysliteľný pravidelný účastník týchto pretekov Jaro Štancel z Kežmarku, ktorý bol v podstate v Jezersku na domácej pôde (je práve jedným z tých vyššie zmienených odchovancov Kežmarského športového gymnázia, ktorý tu v mladosti lyžoval). Vyzerá to tak, že medzi slovenskými lanovkármi je dobre zorientovaný, väčšinu účastníkov osobne pozná a na stretnutie s nimi si v rámci zabezpečenia časomieri vždy nájde čas. Tento rok mal na deň pretekov v rámci firmy ešte ďalšie dve akcie, ktoré zabezpečoval, ale jeho voľba pre lanovkárkov bola jednoznačná. Víťazom ceny „Putovný pohár lanovkára“ sa toho

roku stal domáci pretekár Vladimír Ternavský z III. kategórie mužov, ktorý bol o 1,30 sekundy lepší od pravidelného - minuloročného víťaza Petera Klauza, ktorý teraz skončil celkovo tretí. V rámci záverečného vyhodnotenia pretekov boli pre ďalších víťazov v jednotlivých kategóriách pripravené poháre a prví traja dostali medaily, ďalšie nespočetné vecné ceny darované od sponzorov boli v rámci tomboly vylosované pre štartujúcich pretekárov. Ceny víťazom a aj ostatné ceny v rámci tomboly odovzdali riaditeľ združenia Ing. Miroslav Grešo a predseda združenia Ing. Ján Gavalier.

Vecné ceny do tomboly venovali a tradičnú štedrosť tomuto podujatiu prejavili nasledovní sponzori:

LEITNER – JPHulla s.r.o., Bratislava	Ing. Ján Hulla	JASED s.r.o., Belá Dulice	Ľubomír Brzák
POZEMKOVÉ SPOLOČENSTVO, Ploštín	Ivan Dzurík	AUTORAŠTER, Zvolen	Peter Erdély
DOPPELMAYR, Žilina	Ing. Tomáš Fried	SNOW WORK, Mlyny - Dedinky	Peter Horník
Žiarce a.s., Demänovská Dolina	Dr. Ján Šebo, CSc.	ŠPORTCENTRUM s.r.o., Oščadnica	Július Gánoczy
Kolektív vlekárov Kubínska hoľa, Dolný Kubín	Slavomír Pniáčik	ALPINUS, Liptovský Mikuláš	Ján Antoška
Bufet u Medveďa, Veľká Rača	Vlado Harvan	ELÁN s.r.o., Liptovský Mikuláš	Ing. Jozef Čajka
SITOUR s.r.o., Banská Bystrica	Ing. Ladislav Jurdík	QATRO s.r.o., Liptovský Mikuláš	Michal Šiarnik
IMMOBAU a.s. Bratislava, Bachledova Dolina	Dušan Šiška	SKI CHEM. Svit, Lopúšna Dolina	Ondrej Zoričák
TATRALIFT a.s., Kežmarok	Ing. Miroslav Schmid, Martin Ihnačák	SKI CENTRUM STRACHAN, Ždiar - Bachledova Dolina	Strachan
TERMONT s.r.o., Martin	Ing. Dušan Mikloš	TJ Chirana, Stará Turá	Jozef Kráľovič
ŠPORTCENTRUM s.r.o., Liptovský Ján	Ing. Ladislav Kráľ	V-LEKÁR BIŇDO, sukromník	Miroslav Binder
SNOW WORK, Mlyny	Peter Horník	ITOCA - SPORT, Liptovský Mikuláš	Igor Gažo
LK Pezinská Baba, Pezinok	Ing. Ján Reisenauer	B & B papier, Liptovský Mikuláš	Radoslav Bachtík
SCAN QUILT, Liptovský Mikuláš	Michal Šiarnik	VIDEOCOMP, MIKRO GATE - časomiera, Kežmarok	Jaroslav Štancel
MADAST s.r.o., Bratislava	Ing. Miroslav Straka	LK BYSTRÍČKA, Bystríčka	Viliam Lučanský
SKI PARK – 1. Ružomerská lyž., a.s.	Ing. Peter Nanky	SNOW PARADISE, Veľká Rača	Mišo Šulgan
SKI CHEM a.s., Svit	Ondrej Zoričák	SKI COMP s.r.o., Litmanová	Ľubomír Cintula
		LAVEX - LANOVKY a VLEKY, Liptovský Mikuláš	Ing. Miroslav Grešo

Záverom možno povedať, že tohtoročné preteky sa vydarili veľmi dobre, k pohode a dobrej nálade prispelo nielen jarné počasie, ale hlavne perfektné možnosti samotného strediska a dobrá nálada, ktorú si účastníci vždy na toto podujatie so sebou nosia.

Dobrá lyžovačka, posedenie pri dobrom víne v rámci občerstvenia s kamarátmi a známymi, ale aj naviazanie nových známostí a prípadne aj obchodných vzťahov je vždy to o čo tu vždy ide a verím, že tento dobrý zvyk vydrží slovenským lanovkárkom aj do budúcnosti.

Poďakovanie z tohto miesta za všetkých účastníkov podujatia patrí domácim organizátorom zo SKI BACHLEDOVEJ DOLINY, ktorí sa podieľali na

technickom zabezpečení, predovšetkým Dušanovi Šiškovi, Jánovi Krasulovi a partii technikov, osobitne vedeniu fy. IMMOBAU s.r.o Bratislava, ktorá je prevádzkovateľom lyžiarskeho strediska, poďakovanie patrí aj J. Štancelovi s meraním a všetkým ďalším, ktorí sa na príprave a organizovaní týchto vydatených pretekov podieľali. Osobitné poďakovanie patrí ešte raz všetkým sponzorom týchto pretekov a verím, že nám zachovajú priazeň aj na nasledujúci jubilejný XXX. ročník. Ponuku na organizovanie a miesto konania radi privítame od LS, o čom budeme informovať.

Spracoval: P. Grieš

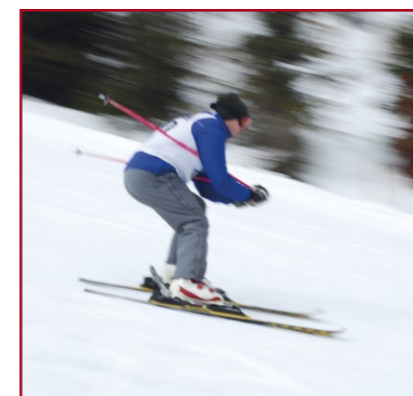
Účastníci pretekov

Peter Klauz - minuloročný víťaz

Nadšení lyžiari

Na trati

LAVEX
preteky lanovkárkov a vlekárov
XXIX. ročník
Obrovský slalom

Organizátor: Ski Bachledová a LAVEX Liptovský Mikuláš
Predseda OV: Dušan Šiška
Riaditeľ pretekov: Ing. Miroslav Grešo
Hlavný rozhodca: Ing. Otto Paško
Staviteľ brán: Vladimír Ternavský

Poradie	Meno	Klub	Čas
Ženy			
1	Žideková Zuzana	TechnoAlpin, s.r.o., Žilina	49.91
2	Repoková Zuzana	LK Peziská Baba	54.14
3	Knižková Lucia	Snowwork Mlyny	59.95
Muži nad 55 rokov			
1	Želasko Štefan, st.	SKI Plejsy, a.s., Košice	50.71
2	Tréger Vlastimír	TJ Tatran, Nižná Boca	52.10
3	Horský Jozef	Obec Polomka, s.r.o.	52.48
Muži 45 – 55 rokov			
1	Ternavský Vladimír	IMBAU – Ski Bachledová	45.73
2	Dibdiak Jozef	SKI SEVEN, s.r.o., Dolný Kubín	46.96
3	Melicháč Ivan	1. Ružomerská lyž., a.s.	51.75
Muži 35 – 45 rokov			
1	Klauz Peter, mgr.	Salamandra Resorts, a.s.	47.03
2	Slivenský Roman	OU Nálepko	50.27
3	Šuriňák Miroslav	TATRAWEST Zuberec, s.r.o.	52.29
Muži do 35 rokov			
1	Bekeš Michal	Penzion Krasul'a, Bachledová Dolina	47.38
2	Jančo Štefan	SKI Centrum Janovky	49.97
3	Slodičák Ľubomír	Strachan Ski Centrum	50.02

Kompletnú výsledkovú listinu nájdete na www.lavex.sk

KUPÓN

- 12 km od Martina, v pohorí Veľká Fatra
- 7 lyžiarskych vlekov, štvorsedačková lanovka
- Prepravná kapacita 6 100 os./h
- Mechanické zasnežovanie, večerné lyžovanie
- Bezplatné parkovanie pri vlekoch

Služby:

- Informačné centrum
- Skiservis, požičovne lyžiarskych potrieb
- Lyžiarska škola a škôlka
- Stravovanie a ubytovanie
- Snowtubing

Kontakt:
tel./fax: 043/4297717, 0908 838 999, e-mail: jasenskadolina@gmail.com
www.jasenskadolina.sk

Po predložení kupónu v informačnej kancelárii možno zakúpiť celodenný lístok za zľavnenú cenu 7,- €. Kupón je možné uplatniť v čase do 23. 12. 2012 a od 7. 1. 2013 do konca sezóny 2012/2013. Kupón platí pre 1 osobu.

Odišla legenda Demänovskej Doliny

Pavel Ferenčík prišiel do Demänovskej Doliny vo svojej mladosti a uplatnil sa ako chatár na Koliesku a Mikulášskej chate. Bol mimoriadne agilný a zapájal sa do všetkých oblastí činnosti. Stál pri vzniku Horskej služby v Nízkych Tatrách, ale aj na celom Slovensku. Už v roku 1953 bol zvolený za prvého predsedu Oblastného výboru Horskej služby Nízke Tatry-sever. Postupne sa v Horskej službe vypracoval až do najvyšších funkcií. V rokoch 1957-61 viedol Slovenský výbor HS ČSZTV, neskôr sa stal predsedom HS v ČSR. Spolu s nadšencami založili telovýchovnú jednotu Dynamo Nízke Tatry, predchodcu dnešného Združenia športových klubov Jasná. Významne prispel pri rozvoji propagácie Demänovskej Doliny v Organizačnom výbore lyžiarskych pretekov Veľkej ceny Demänovských Jaskýň v rámci svetového pohára v zjazdovom lyžovaní. Pracoval aj ako riaditeľ Okresnej správy cestovného

ruchu i Záujmového združenia lanoviek a vlekov na Slovensku. Po dosiahnutí dôchodcovského veku viedol Klub seniorov v Nízkych Tatrách. Často sme sa s ním stretávali v horách stredného Slovenska, kde sprevádzal turistov po najkrajších miestach.

Pavel Ferenčík celý svoj život prežil a spojil s Demänovskou Dolinou. Bol aj prvým predsedom Národného výboru vzniknutej obce Demänovská Dolina v roku 1964. Riadil obec 26 rokov. Jej rozvoj a budovanie objektov cestovného ruchu bolo jeho životným cieľom. Výstavba lanoviek, zjazdových tratí a zariadení cestovného ruchu v Jasnej boli aj jeho dielom.

Zosmutnel dom na Starom koliesku, opustené sú chodníčky k vrcholom. Tvoj krok Paľko putuje teraz iným smerom. Už budúcu zimu sa vyvezieme na Chopok novou lanovkou. Často sme v súmraku zimného večera spolu stáli na jeho vrchole pred zjazdom do doliny. Bude nám smutno, že už nebudeš s nami. Posledný raz Ťa pozdravujú tvoje vrcholy, tvoje lesy, potoky aj tvoji priatelia. Zbohom druh náš. Na rozlúčku Ťi všetci opakujeme pozdrav záchranárov Horám zdar. Patril si vždy medzi nás.

Paľko zomrel 25. apríla 2012.

Podrobnejšiu rozlúčku pripraví Ing. Ivan Sutóris do č. 3/2012.

Ďakujem, Karol Špánik

Nekrológ za Jankom Droppom

Nadišla chvíľa, keď sa musíme rozlúčiť s našim priateľom Jankom, členom Klubu Seniorov HS Nízke Tatry-sever a Klubu alpského lyžovania Jasná zo Združenia športových klubov Jasná, ale predovšetkým s dobrým kamarátom. Je to až neuveriteľné, že tak rýchlo odišiel. Ešte 14. apríla bol v dobrej pohode vo svojom prirodzenom prostredí medzi nami v Otupnom na rozlúčkových pretekoch Horskej služby. Nik z nás netušil, že je to jeho posledný pretek...

Celý svoj život prežil v činorodej práci, v rodine a športe. Pekárskemu remeslu sa vyučil u pána Altmana na Nižnom Huštáku a po celom Liptove boli známe jeho výrobky-chlieb náš každodenný, krížsky chlieb a posledné roky ondrejský chlieb.

Svoje hory mal nad rodnou dedinou Svätým Krížom a ony formovali jeho telo i dušu.

Ako mladý začal lyžovať a postupne sa vypracoval na výborného pretekára. Vytvorilo sa vynikajúce a vyrovnané družstvo v telovýchovnej jednote Dynamo Nízke Tatry, ktoré reprezentovalo Liptov na pretekoch po celej republike. Vážny úraz na tréningu zjazdu v roku 1969 zastavil jeho športový vývoj. Venoval sa potom trénerskej práci v lyžiarskom klube Jasná. Keď v nových pomeroch v roku 1996 vznikol Klub alpského lyžovania, bol členom výboru a zastupoval klub v Združení športových klubov Jasná. Pomáhal organizovať lyžiarske preteky Veľkú cenu Demänovských Jaskýň, Majstrovstvá republiky v Jasnej a mal podiel na budovaní objektov pre šport a cestovný ruch v Demänovskej Doline. K aktívnemu lyžovaniu sa vrátil v súťažiach veteránov, ktorí sa stretávali na pretekoch nielen na Slovensku, ale aj v Rakúsku, Taliansku a Francúzsku.

Pravidelne sme sa s tebou Janko stretávali v Klube seniorov Horskej služby i na priateľských stretnutiach, kde sme rozoberali situáciu v lyžiarskom športe a Horskej službe. Často si nám rozprával o svojich skúsenostiach z pretekov v zahraničí. Tvoje miesto zostalo prázdne. Prinášal si do našej spoločnosti radosť a optimizmus. Taká zostane tvoja pamiatka v nás. Dnes ti musím povedať za všetkých tvojich spolupretekárov, funkcionárov a priateľov...

...Zbohom druh náš.

Pár slov o priateľovi, ktorý odišiel...

Vždy keď si spomeniem na Olivera Barinku staršieho, v myslí sa mi vynorí rovnaký obraz. Vidím ho, ako stojí v snehu pri búde pod Skiparkom Chlmec, vo svojej typickej pracovnej bunde a máva mi na pozdrav. A on sa neďal len tak. Jeho ostrej tvári s výrazným nosom takmer vždy dominoval úsmev. A to úsmev doslova od ucha k uchu... „No chytro obúvaj lyže a utekaj na kopec, lebo taký som ti parádny menšter spravil že až“... Vtedy mu vždy doslova zaiskrili oči ako sa tešil. Áno, taký bol, tešil sa, že svojou prácou robí radosť nám lyžiarom. Pretože keď sme my sladko spali pod perinou a snivali o super lyžovačke, on s partiou svojich chlapcov ťahali v mraze hadice s vodou, a presúvali snežné delá. To preto, aby bolo dostatok snehu, keď nám ho príroda nedopriala. Koľko nocí presedel v ratraku a upravoval svah až do skorého rána a nikdy sa nikomu nesťažoval. Lebo robil prácu, ktorú nadovšetko miloval...

Poznal som ho len pár rokov, no ľudia sa asi nestretnú a nespoznajú len tak. A hlavne sa len tak nestanú priateľmi. Spoznal som v ňom veselého a spravodlivého človeka. Bol hlboko oddaný svojej práci a nadmieru zodpovedný. Jeho chlapci z vleku by o tom vedeli rozprávať svoje. Ak bolo všetko v poriadku, tak bol vždy usmiaty a spokojný. Ak však nebolo niečo tak ako má byť, tak bol veru poriadne prísny. Prísny, no vždy spravodlivý. Niekoľko raz povedal, že ak sa dvaja ľudia stretnú, spoznajú a spriatelčia, dajú jeden druhému kúsok seba. Preto potom, ak stratia jeden druhého to tak strašne bolí. Lebo s priateľom, ktorý odišiel, stratili kúsok seba samého... Chýbaš nám Oliver... Nezabudneme... Česť tvojej pamiatke.

Niekoľko faktov: Oliver Barinka sa narodil 1. novembra 1960 v Prešove, detstvo a mladosť strávil v Košiciach, kde v roku 1977 ukončil strednú školu ako mechanik meracích a regulačných prístrojov. Po ukončení školy vyštudoval viacero zamestnaní v podnikoch ako Východoslovenské železiarne, Agrostav, Svip a pod. Vychoval tri deti, vo voľnom čase sa venoval poľovníctvu, športu, turistike... Od r. 1998 do r. 2003 pôsobil ako Výkonný riaditeľ Skiparku Vyšné Ružbachy, kde vybudoval nový vleč a zasnežovací systém. Od r. 2004 do r. 2012 prevádzkoval Skipark Chlmec. Toto lyžiarske stredisko vlastne vybudoval, postavil tu nový vleč, kompletný zasnežovací systém, vybudoval čajovňu s občerstvením, požičovňou lyžiarskych potrieb a ski-servisom. Vytvoril najlepšie lyžiarske stredisko na Zemplíne. Mimo hlavnú lyžiarsku sezónu spolupracoval pri stavbe lanoviek, vlekov a zasnežovacích systémov vo viacerých strediskách na Slovensku, spomeňme Jasnú, Tatranskú Lomnicu, Oravice, Mlynky..

Zomrel 3. apríla 2012.

Matej Farkaš

MND
eastern europe

One partner, many solutions

**The Mountains
is Our World**

has
SNOWSTAR
snowmaking systems
LST
ropový systém
MBS-ADIC
DATA Drone

Železničná 1095 - 058 01 POPRAD - SLOVAKIA - Tel : +421 (0)52 77 21 669 - Fax : +421 (0)52 77 21 649 - www.mnd-group.com

V tomto čísle časopisu LAVEX-INFO chceme našim čitateľom predstaviť lyžiarske stredisko Javorovica v Liptovskom Jáne, ktoré sa nachádza na úpätí severnej strany Nízkyh Tatier. Dôvodom je aj skutočnosť, že budúci ročník lyžiarskych pretekov lanovkárov a vlekárov by sa mal uskutočniť práve v tomto lyžiarskom stredisku. Stredisko nám v rozhovore predstavil vedúci strediska Ing. Ladislav Král.

*** Na úvod by sme poprosili, keby ste predstavili LS Javorovica našim čitateľom od jeho vzniku, aký je jeho historický vývoj, aj akú úlohu zohrala známa a populárna obec so svojimi termálnymi prameňmi, kaštieľmi, rozvinutým cestovným ruchom.**

- Prvý lyžiarsky vlek v Liptovskom Jáne vybudovala firma TJ Dynamo Nízke Tatry v roku 1967 a bol to vlek typu Transporta VL 1000. Po určitom čase, v roku 1977, bol prevedený na TJ Štart Liptovský Ján, ktorá vlek prevádzkovala až do roku 1996. V tom období boli rôzne zimy, vlek bol v prevádzke veľmi sporadicky, najviac to bolo v trvaní 2 – 3 týždňov počas celej sezóny. Z tohto dôvodu bola v roku 1996 založená firma Športcentrum – Lipt. Ján s. r. o., ktorá začala budovať zasnežovanie lyžiarskych zjazdoviek a postupne dochádzalo k budovaniu nových zjazdových tratí a ďalších zariadení. Spoločníkom tejto firmy je aj obec Liptovský Ján.

Obec svojou polohou a prírodnými danosťami je významným strediskom cestovného ruchu. Je špecifická minerálnymi prameňmi, ktoré priťahujú mnohých turistov. Aj jej poloha je strategickým magnetom pre rozvoj cestovného ruchu, priamo z diaľnice možno odbočiť do Liptovského Jána. Liptovský Ján a Jánska dolina sú navštevovanou lokalitou v lete i v zime. A práve z dôvodu, že zimná sezóna tu trvala veľmi krátko, veľa ľudí, či už z obce alebo blízkeho okolia, ktorí sa podieľali na cestovnom ruchu prichádzali prakticky v zime o zamestnanie. Preto sa naša firma pokúsila predĺžiť zimnú sezónu v Liptovskom Jáne a to predovšetkým vybudovaním technického zasnežovania. Technické zasnežovanie sa budovalo od novembra 1996 do februára 1997. A už 7. februára 1997 bolo vybudované zasnežovanie a čerpace stanice, takže prvú lyžiarsku sezónu so zjazdovkou s technickým zasnežovaním sme mali v roku 1997.

Ing. Ladislav Král, vedúci strediska

Postupne, ako prichádzali nové podnety a návrhy bolo treba v prvom rade nejakým spôsobom inovovať alebo nahradiť stávajúci lyžiarsky vlek, ktorý už v tom čase nezodpovedal vtedajším technickým a bezpečnostným požiadavkám. Nastúpili rôzne rokovania či vlek rekonštruovať alebo vybudovať lyžiarsky vlek iného typu. Napokon v roku 1999 prebehla výstavba lyžiarskeho vleku Doppelmayer kotvového typu, ktorý bol aj v roku 1999 uvedený do prevádzky. Po výstavbe nového vleku začali v stredisku vznikať nové zjazdovky, v roku 2000 bola vybudovaná zjazdovka v Balcovej dolinke a ďalšie aktivity, ktoré napomáhali rozvoju a zviditeľňovaniu sa strediska. Pribudli ďalšie lyžiarske vleky napr. POMA S, kde prebiehajú školské lyžiarske kurzy, ďalší vlek TATRA-POMA v hornej časti zjazdovky a aj lyžiarsky vlek TATRAPOMA na Štiavnicí. Čiže celková kapacita lyžiarskych vlekov v stredisku je 2200 os/h.

V roku 2000 s ohľadom na kapacitu vlekov sme vybudovali ďalšiu zjazdovku v Balcovej dolinke. Táto zjazdovka bola v roku 2004 prebudovaná tak, že v nej bolo urobené ďalšie technické zasnežovanie. V roku 2005 bolo v celej dĺžke tejto zjazdovky (950 m) vybudované osvetlenie. Je to zjazdovka s veľmi dobrými parametrami, v roku 2005 bola homologizovaná, čiže môžu na nej prebiehať preteky či už v rámci Slovenska, alebo aj medzinárodné preteky v slalome a obrovskom slalome.

*** Čo všetko stredisko v súčasnosti ponúka lyžiárom a na aké skupiny lyžiarov sa zameriava? Dominuje viac rodinné lyžovanie s deťmi, alebo chodia sem lyžovať aj náročnejší lyžiari a zameriava sa stredisko aj na lyžiarske kurzy?**

- Lyžiarske stredisko Javorovica v Liptovskom Jáne bolo budované ako lyžiarske stredisko rodinného typu, to znamená, že v stredisku nájdeme podmienky či už úplní začiatočníci, malé deti, ale rovnako aj lyžiari, ktorí si vedú vychutnať lyžovanie, pretože stredisko poskytuje možnosti pre všetkých. Naše stredisko často navštevujú práve rodiny s deťmi s tým, že v stredisku dobre funguje lyžiarska škola a škôlka, kde majú k dispozícii tzv. „špagátový“ vlek a deti postupne prechádzajú na vlek POMA S, ktorý je poblíž, kde sa naučia návyky používania lyžiarskeho vleku a postupne môžu prejsť na lyžovanie na náročnejších zjazdovkách. Stredisko má v súčasnosti k dispozícii 3 lyžiarske vleky + „špagátový“ vlek pre lyžiarsku škôlku, nachádzajú sa tu zjazdovky od ľahkých – modrých cez červené až po časť slalomovej zjazdovky, ktorá sa uvádza

Zjazdovka Javorovica

Večerná panoráma

ako čierna. Na tejto slalomovej zjazdovke prebiehajú preteky rôzneho druhu, pravidelne sa tu konajú preteky o „Slovenský pohár žiakov“, rovnako aj preteky o „Slovenský pohár predžiakov“. V budúcnosti tu plánujeme uskutočniť aj preteky FIS, keďže táto zjazdovka vyhovuje požadovaným medzinárodným parametrom.

V stredisku sú návštevníkom k dispozícii bezplatné parkovacie plochy, stravovacie zariadenie prevažne bufetového typu a vybavenosť hygienickými zariadeniami. Pravidelne, pokiaľ súčasná kríza neubrala firmám peniaze, sa tu konajú firemné športové hry, či už to boli organizácie ako SLOVNAFT, Poštová banka, ČSOB a pod. Tieto podujatia vieme pripraviť na dobrej úrovni, čomu nasvedčuje spokojnosť všetkých účastníkov. Rovnako v stredisku prebiehajú aj lyžiarske kurzy, pretože poblíž strediska sa nachádzajú ubytovacie zariadenia, ktoré cenovou reláciou vyhovujú aj pre organizovanie lyžiarskych kurzov a v stredisku sú k dispozícii lyžiarske vleky a zjazdovky vhodné pre začiatočníkov i pre náročnejších lyžiarov.

*** Aké formy marketingu využívate pri prezentácii strediska či už doma, alebo v zahraničí? Z ktorých krajín v ostatných rokoch prichádza najviac návštevníkov?**

- Podľa môjho názoru, najlepšou reklamou pre stredisko je spokojnosť a pochvala od návštevníkov strediska, ktorí svojimi odporúčaniami robia stredisku dobrú propagáciu. Ak stredisko nespĺňa očakávania návštevníkov, tým si ich odľáka. Treba priznať, že u nás

trošku tá propagačná práca pokrívajú, mali by sme sa v budúcnosti viac zameriavať na propagáciu strediska najmä pokiaľ ide o večerné lyžovanie, ktoré je skutočne na veľmi dobrej úrovni. Veď zjazdovka v dĺžke 950 m, s prevýšením 280 m a osvetlením aká je u nás, sa v širokom okolí nenachádza a pritom sa stretávame s poklesom návštevnosti počas večerného lyžovania. Tu vidím priestor pre zlepšenie propagácie v tomto smere. Pokiaľ ide o návštevnosť strediska v rokoch, keď sme ešte neprešli na euro, stredisko vo veľkej miere navštevovali poľskí turisti, ktorí, možno povedať, tvorili až 70% klientely. Postupne, po prijatí eura návštevnosť poľských lyžiarov poklesla, čo sa prirodzene prejavilo na celkovej návštevnosti. V uplynulej sezóne sa počet poľských návštevníkov zvýšil len o veľmi málo. Ani českí turisti v tom čase nevedeli nájsť cestu na Slovensko, ale postupne prichádzajú späť do strediska. Preto najpočetnejšou klientelou nášho strediska sú slovenskí lyžiari. Aby sme získali čo najviac návštevníkov z blízkeho okolia, poskytujeme v našom stredisku návštevníkom s trvalým pobytom v okrese Liptovský Mikuláš, regionálne zľavy.

*** Ako by ste zhodnotili priebeh zimnej sezóny 2011/2012 z hľadiska návštevnosti, dĺžky trvania a podmienok pre lyžovanie od začiatku do konca sezóny?**

- Sezónu 2011/2012 sme začali 27. decembra 2011 a ukončili sme ju 21. marca 2012. Spočiatku boli dosť náročné podmienky pre zasnežovanie lyžiarskych tratí aby sme stihli vianočný turnus, kedy je najsilnejšia návštevnosť. To sa nám aj podarilo a neskôr pri zasnežovaní tratí nám do značnej miery pomohli mrazy, ktoré nastúpili 15. januára 2012, počas ktorých sme opätovne presnežili všetky zjazdovky, čím boli pripravené na veľmi dobrej úrovni, čo ohodnotili aj pretekári a organizátori pretekov o Slovenský pohár žiakov i predžiakov. Táto sezóna ako taká, vzhľadom na tuhé mrazy a pomerne dosť prírodného snehu, bola po technickej stránke jednou z tých lepších. V návštevnosti si naše stredisko udržuje svoju stálu klientelu, čo dosvedčuje fakt,

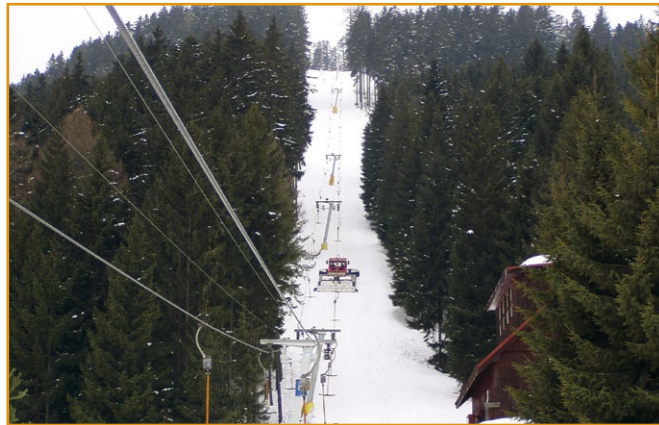
že návštevníci, ktorí prišli do nášho strediska sa veľmi radi opäť vracajú. Okrem sezóny 2006/2007, kedy boli veľmi nepriaznivé podmienky, držíme si v stredisku svoju klientelu aj po tom zlome, kedy k nám prestali chodiť poľskí lyžiari. Za posledné 3 – 4 sezóny je návštevnosť strediska ustálená.

*** Aby si strediská udržali krok a mohli byť konkurencieschopné, musí sa neustále rozvíjať. Využilo vaše stredisko niektorú z foriem štátnej pomoci pre rozvoj strediska a ako vnímate situáciu s využívaním finančnej pomoci z európskych fondov v oblasti rozvoja cestovného ruchu na Slovensku?**

- Naša spoločnosť bola založená v r. 1996 a od tých čias sa stále snažíme podmienky v stredisku nejakým spôsobom skvalitňovať, zlepšovať, či už ide o zasnežovanie tratí alebo budovanie a rozširovanie služieb. Dostali sme nevyužitú žiadnu dotáciu, a to preto, že sme sa nedostali k niektorým programom, ktoré boli vypísané pre tento účel. Viac-menej sa stredisko buduje z prostriedkov či už majiteľov, z vlastných zdrojov alebo prostredníctvom úverov. Prírodné, takýto spôsob modernizácie strediska je veľmi náročný, pretože tých financií je podstatne menej, ako keby boli využité fondy. Napriek tomu v každom roku sa nám podarí niečo zmodernizovať. V roku 2011 sme robili rekonštrukciu zasnežovania v dĺžke asi 500 m zvýšením prietoku vody, rovnako sme rekonštruovali čerpaciu stanicu inštalovaním dvoch čerpadel. Cieľom rekonštrukcie bolo dosiahnutie čo najkratšieho času potrebného pre zasneženie zjazdoviek. Po rekonštrukcii čerpacej stanice musíme urobiť výstavbu trafostanice, pretože tá, na ktorú sme v súčasnosti napojení nám nevie poskytnúť vyšší

Firemné športové hry

Úprava trasy pod vlekom

odber. To je naša ďalšia výzva na budovanie a skvalitňovanie vybavenosti strediska. A pokiaľ ide o fondy, mám taký dojem, že na Slovensku je cestovný ruch budovaný len na papieri a fondy využívajú len veľké strediská, ktoré sa rozvíjajú veľkou rýchlosťou. Potom už nezostáva priestor pre také malé podhorské strediská, ako je napríklad naše stredisko. Tým vzniká medzi strediskami, ktoré sú do-

tované z euro fondov a strediskami, ktoré sa trápia a bojujú s finančnými problémami len z vlastných zdrojov, značná priepasť. Spôsob poskytovania finančnej pomoci na Slovensku (fondy pridelované len vyvoleným) úplne deformuje podnikateľské prostredie v cestovnom ruchu, tým že vytvára nerovnovážne podmienky.

Podporu podnikania v zimnom cestovnom ruchu si predstavujem napríklad znížením extrémne vysokých cien elektrickej energie pre strediská a tiež zrušením nezmyselného spôsobu objednávaní si rezervovaného výkonu, ďalej zníženie výšky DPH alebo odpustenie DPH podmienené investíciami ...tak ako túto činnosť dotujú okolité krajiny (CZ, PL, A, I ...)

*** V tomto vám musíme dať za pravdu. Napríklad naše združenie dostalo pred časom z MDVaRR SR list s výzvou na spoluprácu pri vytváraní stratégie rozvoja cestovného ruchu a to napriek tomu, že stratégiu a koncepciu rozvoja cestovného ruchu robíme, ak ma pamäť neklame, už 17 rokov. A vždy po príchode novej vlády, nových ľudí sa to opakuje. Pritom názory odborných inštitúcií a odborníkov na cestovný ruch sú nemenné, rovnaké. Zaujímavé je, kde sa tie už spracované podklady strácajú, keď každé 3 – 4 roky treba vypracovávať nové koncepcie, nové stratégie. Pritom realita života v cestovnom ruchu na Slovensku a jeho rozvoja je niekde celkom inde. Azda nám zostáva len otázka: Kam kráčaš cestovný ruch na Slovensku?**

Ďakujeme Ing. L. Kráľovi za rozhovor a prajeme mu, aby napriek všetkému sa lyžiarske stredisko Javorovica v Liptovskom Jáne naďalej úspešne rozvíjalo.

Rozhovor pripravil Ing. M. Grešo

Lanovkári, ako ich nepoznáme

V tomto čísle LAVEX Info opäť načrieme medzi „netradičných lanovkárov“. Priblížime vám vlekára, ktorého v súčasnosti poznajú prakticky vo všetkých lyžiarskych strediskách ako zástupcu prestížneho výrobcu vozidiel na úpravu lyžiarskych tratí. Je ním Ing. Richard Pilník so spoločnosti TERMONT, Rakovo, ktorý je dlhodobo spätý s lyžiarskym strediskom Martinské hole a dodnes v zimnej sezóne vypomáha v stredisku pri obsluhu lyžiarskych vlekov. Je stále veľmi aktívny, preto sme sa rozhodli predstaviť ho čitateľom bližšie.

*** Ako by si charakterizoval svoj vzťah k lyžovaniu, ako sa vyvíjal a ako si si vybudoval vzťah k horským zariadeniam?**

- Ak vynechám detské lyžovanie v „papučkových lyžiach“, tak vlastne k ozajstnému lyžovaniu som sa dostal až na lyžiarskom výcviku na strednej škole v lyžiarskom stredisku Remata pri Handlovej. Pridelili ma do prvého družstva, ktorého inštruktorom bol v mladosti slovenský reprezentant v zjazdovom lyžovaní a ten ma „zaočkoval“ na lyžovanie. Navyše sme v tom čase mali možnosť po náročnom výcviku na svahu sledovať v televízii olympijské hry z Innsbrucku a učiť sa úžasné oblúčiky od Franza Klammera a Rosi Mittermaierovej. Potom, ako vysokoškolák, som mal možnosť zdokonaľovať sa pri svojom švagrvi, členovi horskej služby, na všetkých oficiálnych i neoficiálnych lyžiarskych terénoch vo Vysokých Tatrách. To boli asi najkrajšie lyžovačky – málo lyžiarov, resp. žiadni, absolútne ticho, panenský sneh „neznehodnotený“ snežnými pásovými vozidlami... Na vysokej škole som absolvoval kurz lyžiarskeho inštruktora a lyžovania pribudlo. Nikdy som však nepretekal.

Viac ma napínalo priťahovať a zdokonaľovať v lyžovaní iných ľudí. Po ukončení Elektrotechnickej fakulty SVŠT v Bratislave a základnej vojenskej služby som prišiel v roku 1984 pracovať do ŽŤS Martin. Pracovnou náplňou mi bolo zabezpečovanie podniku elektrickou energiou a údržba prislúchajúcich zariadení. No a v stredisku údržby zariadení vnútri boli zo šiestich kolegov piati aj víkendovými vlekármi na Martinských holiach. A tak sa mi otvorili ďalšie „dvere“ k lyžovaniu práve tu.

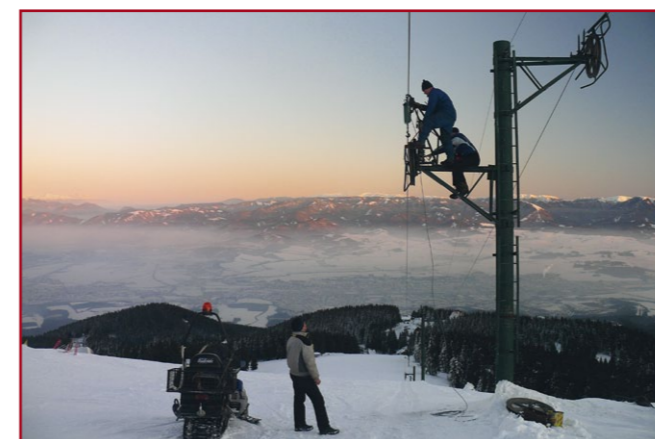
*** Kedy si sa prvýkrát bližšie zoznámil s lyžiarskym vlekom a odkedy si začal pracovať na vlekoch v stredisku Martinské Hole? Môžeš spomenúť nejaký pekný zážitok?**

- Samozrejme najprv to bolo nastupovanie na vlek ako lyžiar, no dôkladnejšie som sa zoznámil s vlekom práve na Martinských holiach. V roku 1986 bola pôvodná Transporta na „dvojke“ nahradená Tatrapomou H 130. To bolo ešte za čias, keď zima začínala koncom októbra – padol prvý sneh a hneď bola na ňom kopa nedočkavých lyžiarov... S vlekom boli neustále technické problémy. Keďže bolo podozrenie na problémy v elektrike, požiadali ma kolegovia z práce, aby som v prestávkach svojho lyžovania prišiel na príčinu výpadkov

vleku. Riešenie technických problémov bol môj koníček, preto som si kompletne skreslil schému vleku podľa jeho zapojenia, pripojil meracie prístroje a po krátkom sledovaní sa nám spoločnými silami podarilo problém vyriešiť. No a od dobrej partie a už poslušného vleku bolo škoda odchádzať. A tak ma vedenie lyžiarskeho strediska v roku 1987 dalo vyškolit odborníkmi z LAVEXu za vlekára... Odvtedy sa „prevalila“ revolúcia, vymenilo niekoľko

Hokejové mužstvo – Richard Pilník horný rad prvý sprava

Bežná údržba vleku na Martinských holiach

majiteľov, vedúcich a ja a vlek tam stále sme a pomaly stárneme. Niekedy ani neviem kto, respektíve čo, viac... Je však mnoho dôvodov, pre ktoré sa neustále vraciam ku vlekú, aj keď zase z iných mnohých dôvodov je to stále ťažšie a ťažšie. Tie návraty sú isto kvôli mnohým spoľahlivým kolegom a vynikajúcim priateľom z lyžiarskeho strediska, z horskej služby a z chatárov. Je to priamy kontakt s lyžiarom-zákazníkom, ktorý si vyžaduje za zaplatenú cenu adekvátnu službu niekedy aj v ťažkých poveternostných podmienkach. Je to úžasná priama osobná komunikácia s človekom. Najmä, keď je to mladá snobistka, ktorú sa mi podarí naučiť sa nastupovať v komplikovaných podmienkach na vlek. Vďaka mi zamáva a už odchádza lyžovať na iné svahy k mladším vlekárom...

(pokračovanie na str. 18)

TECHNOLOGY THAT CARES FOR SNOW

PONUKA
Snežný kanón SN 600 ECO v cene 13.900 Euro!

POZRI NAŠU AKTUÁLNU PONUKU WWW.SUPERSNOW.EU

KOMPLETNÉ INŠTALÁCIE ZASNEŽOVACÍCH SYSTÉMOV

SN SUPERSNOW
TEL.: +48 18 265 35 55 : E-MAIL: BIURO@SUPERSNOW.PL

NAJVYŠŠIA KVALITA - POLSKA CENA!

Slovensko:
Ján Lietavec: +421 903 423 127

DOLU Z KOPCA VYDALI VAŠI HOSTIA ZO SEBA VŠETKO.

TAK ICH DOPRAVME V POHODLÍ
ZASE HORE !

CONNECTING
COMFORT & SPORT

Ponuka výnimočného priestoru, krásny dizajn sedačiek, kabín a staníc, ako aj veľa zaujímavých možností ako napríklad vyhrievanie sedadiel, presklené podlahy kabín alebo farebné bubliny - sedačiek nadchnú aj Vašich pasažierov. Aby sa z Vašich hostí stali hostia stáli.

LEITNER
ropeways

(pokračovanie zo str. 15)

A ja opäť hľadám niekoho ďalšieho, komu môžem pri vleku pomôcť. Zážitkov pri vlekárení som zažil za tých skoro tridsať rokov až-až. Nadmorská výška nad 1000 m robí divy a záranky, to vieme asi všetci. V prvom rade to bola dobre odvedená práca, no a po nej odreagovanie sa. Krásne zážitky vo mne zostali z každých Vianoc a Silvestra. Neopakovateľné boli polievačky na Veľkú noc a uplakané rozlúčky so sezónou a na Martinských holiach tradičné pochovávanie snehu. Ale so „starými“ kolegami z Martniek asi najradšej spomínam na fašiangové sprievody masiek po všetkých holiarskych chatách spojené so spievaním, žobraním slaninky a nami dvojkármí vymysleným podkúvaním „dievčat“ („dievča“ = „příp“, pozn. redaktora) – to viete, všetko sa častým používaním odiera ako kopytka koníkov... Na detaily sa vztahujú „autorské“ práva, poskytujú sa len osobne!

Richard Pilnik – horská cyklistika

*** Párkrát sme sa na pracovných cestách rozprávali o tvojom vzťahu k hokeju. Viem, že ešte stále hrávaš pravidelne a veľmi rád. Môžeš nám o tejto vášni povedať viac?**

- Nikdy som nešportoval profesionálne. Iba amatérsky. Ale ako o mne hovoria spoluhráči, s o to väčším ošialom. Vždy som mal najradšej kolektívne športy. Ako chlapec z dediny som začal v lete s futbalom a v zime s hokejom (vtedy iba na udupanom snehu alebo zamrznutom rybníku). Na strednej škole v Handlovej nás telocvिकár tvrdo tlačil do gymnastiky a logicky tam prišiel na rad aj basketbal a stolný tenis (spolužiak bol slovenský juniorský majster). Vzápätí na vysokej škole to bol volejbal a plávanie pod vedením známeho športového odborníka Dr. Gleska. Na vojne a aj po nej už v Martine ma opantal tenis. Ten som však zo zdravotných dôvodov musel pomerne rýchlo

ukončiť. Nakoniec som zistil, že zdravotne mi najviac vyhovuje hokej. A tak na martinskom zimnom štadióne hrávam pravidelne každý nedelňajší večer hodinu aj štvrt s viac-menej stabilnou partiou „fanatikov“ už viac ako dvadsať rokov ľadový hokej. Na začiatku to bolo iba v jednej tretine hracej plochy v biednej výstroji, na bránky z kužeľov a bez brankárov. No po pár rokoch to už bolo „naostro“. Aj teraz ako päťdesiatnik dokážeme ešte stále popreháňať aj dvadsaťpäťročných mladíkov. A myslím si, že táto zábava nás až tak skoro neprestane baviť. Len to akosi viac boli... Okrem tohto svojho hokeja som pomáhal aj s rozvojom martinského ženského hokeja. Podarilo sa nám získať mnoho titulov majstrov Slovenska a dostať martinský hokej aj do medzinárodného povedomia. Prvé medzinárodné skúsenosti získané na turnajoch v Rige, Moskve a Dortmunde sme úspešne zúročili v Rumunsku, Česku a hlavne na nami organizovanom turnaji v Martine. Naše dievčence úspešne reprezentovali Slovensko aj na olympiáde vo Vancouveri.

*** Viem aj to, že v minulosti ti boli blízke aj iné športy, ale jeden si vykonával pomerne dosť aktívne a to je jazdenie na horskom bicykli. Porozprávaš nám o tom viac? Na ktorý zážitok si spomínaš?**

- Vždy som viac inklinoval ku kolektívnym športom. Asi preto, že po „ťažkom zápase“ sme pri pive kolektívne rozoberali víťazstvá i prehry... Pri individuálnych športoch je to zložitejšie... K jednému takému ma doviedol môj vtedy pätnásťročný syn Richard. Túžil po horskom bicykli. Tak som mu ho kúpil v nádeji, že začne aj

Ostrieľaní vlekárski kozáci školia začiatočníka

on športovať. Ale akosi dlho sa k bicyklovaniu nemal, tak som to začal skúšať ja. Najmä vďaka môjmu kolegovi Ľubovi Kollárovi, ktorý v tom čase veľmi intenzívne bicykloval, som postupne získaval silnejší a silnejší vzťah

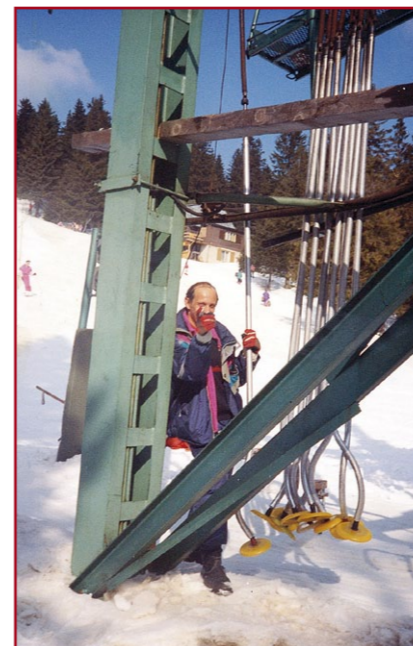
Nevydarená lyžovačka – „vyhládokový“ let vrtuľníkom ZS nad Martinkami

hlavne k bicyklovaniu v horskej prírode. Zrazu som tento šport a prírodu z bicykla videl úplne v inej kráse. Najprv sme prebicyklovali celý

S dcérou Luciou

Ďakujeme Mirka

Vlekárčenie na jarnom slniečku

Turiec, Malú aj Veľkú Fatru. Potom Rajeckú dolinu, Horné Ponitrie, prešli sme aj časť Oravy, Liptova. Na bicykli som sa dostal aj až do rodného kraja okolo Žiaru nad Hronom, Banskej Štiavnice, ... S martinskými hokejistami v rámci letného tréningového tábora v letovisku Rimini sme si „vyšľapali“ aj do San Marina. Ale najkrajšie je predsa len Slovensko. Prejsť 120 km horským terénom cez Šturec na Krížnu a Ostredok, potom dolu Gaderskou dolinou a cestou SNP je úžasný zážitok. Nekonečné stúpania, fantastické výhľady, strmé zjazdy – to sú naozaj neopísateľné zážitky. Alebo – najdlhšiu cestnú etapu Slovenskom sme zvládli v dĺžke 180 km – samozrejme štýlom Františka Smolíka... To bol tiež úžasný zážitok...

*** Aké športy by si ešte chcel vyskúšať, ktorý z adrenalínových športov ťa láka najviac?**

- Rovnako pasívne a aj aktívne som najviac verný ľadovému hokeju. Keď som bol mladší, chcel som vyskúšať takmer všetky športy, hádam iba okrem boxu... Niektoré som mal možnosť skúsiť, niektoré nie. Na niektoré nezostal čas, mnohé mi už neumožní vek a zdravie. Ale musím sa priznať, že by som chcel skúsiť zoskok padákom. Sice nie ako šport, ale ako úžasný zážitok. Musí to byť nádherné, najmä niekde blízko Vysokých Tatier. Možno si to venujem ako darček na päťdesiatpäťku alebo šasťdesiatku alebo...

Rozhovor pripravil Ing. M. Grešo

Naša dlhoročná šéfredaktorka Mirka Čerňanská nám po dlhoročnej spolupráci oznámila, že končí s prácou v našom časopise Lavex info. Je to pre časopis veľká strata predovšetkým pre jej profesionálny a obetavý prístup nielen pri korigovaní odborných príspevkov, ale aj pri vytváraní celkovej koncepcie časopisu. Ako to všetko vlastne začalo?

Keď pripravoval Ing. Ivan Sutóris prvé číslo (bol to iba Spravodaj - obežník), povedal: Mirka, urob toto prvé číslo, pre ďalšie vydania nájdeme redaktorku. Ale tou redaktorkou zostala naďalej ona, viac ako 40 rokov. Vychovala okrem svojich dvoch krásnych dcér aj novinové dieťa časopisu Lavex info, za čo jej ďakujeme.

Okrem svojej práce pri redigovaní a zvyšovaní úrovne nášho časopisu sa zúčastňovala na všetkých podujatiach, ktoré Lavex organizoval. Či to už boli preteky lanovkárov, dni lanoviek a vlekov, výstavy Interlavex, tlačové konferencie..., tu všade sa zoznamovala so zaujímavými ľuďmi a s dňami v lanovkárskej brandži a poznatky z týchto akcií prenášala na stránky nášho časopisu.

Riaditeľ Lavexu Ing. Miroslav Grešo a členovia redakčnej rady sa jej osobne poďakovali za doterajšiu spoluprácu.

V tomto článku sa zámerne vyhýbame slovu „rozlúčka“, lebo veríme, že Mirka, ak jej to bude zdravie a čas umožňovať, bude aj v nasledujúcom období nápomocná pri vydávaní nášho časopisu.

Mirka, v mene redakčnej rady a všetkých lanovkárov Ti ešte raz srdečne ďakujeme a želáme do ďalšieho života pevné zdravie a spokojnosť v kruhu Tvojich najbližších.

Redakčná rada

Martin Leitner,
prezident O.I.T.A.F.
– interview

ISR: Ako vidíte všeobecné úlohy O.I.T.A.F.-u do budúcnosti?

MARTIN LEITNER: Existuje jednotná základňa, ktorá zahŕňa tri kategórie; prevádzkovatelia, výrobcovia a odborné úrady, ktorí si musia sadnúť za spoločný stôl a prerokovať aktuálne problémy lanovej dopravy s tým, že dospejú k jednoznačnému riešeniu. Výmena názorov v tejto spoločnej a výnimočnej základni je aj naďalej veľmi dôležitá. Zmyslom organizácie je podpora vývoja a pokroku v lanovej doprave. To znamená jednotnú tvorbu medzinárodne platných smerníc pre projektovanie, stavbu, prevádzku, údržbu a kontrolu zariadení lanovej dopravy. Každoročne konané semináre a každých 6 rokov konaný medzinárodný kongres sú prejavom tejto snahy. Hlavná práca spočíva na rôznych študijných výboroch.

ISR: Existujú pre vás ťažiskové body v oblasti lanovej dopravy a elektrotechniky?

MARTIN LEITNER: V Európe a Amerike je už vysoká úroveň, špeciálne v Európe bol už

dosiahnutý veľký skok v zavádzaní smerníc pre lanovky. O.I.T.A.F. je tu aktívne činné napr. pri vydávaní jednotlivých bezpečnostných informačných obrázkov a pokynov pre všetky typy lanoviek, pokynov pre mazanie lán, predpisov pre magneticko-indukčné skúšanie lán.

ISR: Dostanú aj témy ochrana a zachovanie prírody vyššiu pozornosť?

MARTIN LEITNER: Spotreba energie lanovej dopravy a zaťaženie lyžiarskych stredísk CO₂ sú aktuálne témy, ktoré sa momentálne spracúvajú. Popri tom môže voľne na domovskej stránke O.I.T.A.F.-u každý, aj nečlen, sledovať informácie a doporučená z oblasti ochrany životného prostredia. Je dôležité si uvedomiť, že lanovky sú stále dopravné prostriedky, ktoré elegantným spôsobom preklenú nedotknutú krajinu. Sú poháňané elektrickou energiou a brzdiaci prúd s vysokou účinnosťou vracajú do siete. Ich výstavba trvá relatívne krátko.

ISR: Predsavzali ste si ako prezident O.I.T.A.F.-u pre vaše funkčné obdobie aj nejaký špeciálny programový cieľ?

MARTIN LEITNER: Veľkou požiadavkou je zvýšenie bezpečnosti lanovej dopravy vo všetkých krajinách. Sú krajiny, ktoré nemajú žiadne špecifické normy a nemajú vytvorené žiadne dozorné úrady. Musíme pre tieto krajiny vytvoriť tzv. „Balík prvej pomoci“ - poskytnúť sadu informácií a tým im pomôcť. Tiež stav starých zariadení na celom svete je pre mňa bod, ktorý si vyžaduje osobitnú pozornosť. Môj cieľ je vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá spracuje základné údaje o týchto zariadeniach. Okrem toho sa budem intenzívne zaoberať otázkami hluku a veľký význam predstavuje aj urbanistická stránka výstavby lanoviek.

ISR: Mohol by O.I.T.A.F., ktorý je veľmi aktívny hlavne v Európe a Severnej Amerike silnejšie rozšíriť svoje aktivity aj na iných kontinentoch?

MARTIN LEITNER: Jeden z mojich cieľov je nasmerovať O.I.T.A.F. medzinárodne širšie. Jedným z prvých krokov tohto smerovania bol O.I.T.A.F. kongres v Rio de Janeiro. Bola to vynikajúca príležitosť ukázať svetu, že lanová doprava okrem lyžiarskych stredísk je ideálny dopravný prostriedok na riešenie dopravných problémov aj v rámci riešenia urbanistických úloh. Kontakty s odbornými úradmi, prevádzkovateľmi a výrobcami chcem využiť na ich lepšiu spoluprácu na vyššej úrovni. Ide napr. o Južnú Ameriku, Čínu, Južnú Kóreu, lyžiarske strediská vo východnej Európe a týchto potenciálnych členov by som chcel zapojiť do našej organizácie.

ISR: Aký osobný cieľ ste si postavili vo vašej funkcii pre O.I.T.A.F. do roku 2017?

MARTIN LEITNER: Rozšíriť medzinárodné pôsobenie O.I.T.A.F.-u, čím získame nových členov. Predovšetkým ide o potenciál v Južnej Amerike a Ázii ale aj vo Východnej Európe, ako som už uviedol. Som presvedčený, že O.I.T.A.F. môže výrazne pomôcť pri výstavbe lanoviek a tratí vo vzdialených krajinách hlavne z hľadiska bezpečnosti. To platí obzvlášť vtedy, keď na istých trhoch príslušné úrady nevyužívajú potrebné odborné znalosti a prevádzkovatelia sú občas preťažení. Ďalej sa nám musí podariť v jednotlivých študijných výboroch spracovávať aktuálne témy, ktoré oslovia dlhoročných členov na základných trhoch.

z ISR č. 1/2012 preložil Dušan Mikloš

sa zameriava na témy, ktoré zasahujú do významných oblasti vedy, výskumu a hospodárstva jednotlivých participujúcich krajín. Konferencia umožní aj vytvorenie podmienok pre stretnutia odborníkov z akademickej obce a podnikateľskej sféry. Vedecký a odborný rámec aktuálneho ročníka konferencie bude tematicky zameraný na:

- aktuálne legislatívne otázky v odbore oceľových lán,
 - skúsenosti s nasadzovaním ekologických kontinuálnych systémov dopravy v rámci Poľska, Slovenska, Maďarska a Česka,
 - nové trendy v oblasti ťažných zariadení.
- Pre všetkých účastníkov konferencie sa pripravuje vydanie zborníka prednášok, ktorý bude obsahovať v elektronickej verzii príspevky všetkých účastníkov konferencie. V rámci rokovania v jednotlivých sekciách a workshopoch bude pre účastníkov zabezpečený simultánny preklad do slovenčiny, angličtiny a poľštiny. Konferencia umožní vytvorenie predpokladov pre rozširovanie novej budúcej spolupráce a kooperácie pri

riešení spoločných medzinárodných projektov. Konferencia zároveň bude pôsobiť ako faktor, ktorý umocní postavenie participujúcich organizácií z Poľska, Slovenska, Maďarska a Česka, čím v prezentovanej oblasti umožní zvýšiť ich kredibilitu. Organizovanie konferencie predstavuje významný prvok pre rozvoj oblasti oceľových lán, pásovej dopravy a ťažných zariadení v participujúcich krajinách. Jej význam spočíva v tom, že ide o jedinečnú konferenciu s dlhoročnou tradíciou, ktorá sa venuje špecifickej problematike, pričom implementácia problematiky pásovej dopravy zvyšuje jej kredit. Preto sa tento ročník konferencie uskutočňuje s finančnou podporou „International Visegrad

Fund“. V rámci konferencie predpokladáme účasť odborníkov z nasledujúcich vysokých škôl:
- VŠB Ostrava, ČVUT Praha, TU Liberec, Univerzita Pardubice, Univerzita Tomáše Bati Zlín, TU Košice, STU Bratislava, Žilinská Univerzita, AGH Krakow, Wrocław University of Technology, University of Miskolc. Zároveň predpokladáme, že konferencia umožní stretnutie študentov doktorandského štúdia, ktorí si tak budú môcť vymeniť poznatky, resp. budú môcť konzultovať témy svojich dizertačných prác so špecialistami v konkrétnych oblastiach.

Gabriel Fedorko – Vieroslav Molnár

Konferencia poľských lyžiarskych a turistických stredísk

Na základe dohody počas medzinárodnej výstavy INTERLAVEX 2011 sa na pozvanie pani Silwie Groszek – hovorkyne združenia Poľských lyžiarskych a turistických stredísk, zástupcovia LAVEXu Ing. Jaroslav Mačičák a Ing. Miroslav Grešo zúčastnili na konferencii prevádzkovateľov Poľských lyžiarskych a turistických stredísk, ktorá sa konala v dňoch 4.- 6. júna 2012 v hoteli Uroczysko Kielce. Hlavnou témou konferencie bola bezpečnosť a záchrana na lyžiarskych tratiach s podtitulom „Môže bezpečnosť pôsobiť ako reklama lyžiarskeho strediska?“

Konferenciu otvoril predseda poľského zväzu lyžiarskych a turistických stredísk - Jerzy Adamski, ktorý privítal zahraničných hostí : Ing. Jakuba Juračku – predsedu Asociácie lanovej dopravy ČR a Ing. Miroslava Greša – riaditeľa LAVEXu, záujmové združenie na Slovensku, ktorí vo svojom príhovore predstavili organizácie ALDR a LAVEX, ich činnosť a zámery a zodpovedali otázky účastníkov konferencie, týkajúce sa podmienok investovania v lyžiarskych strediskách a spôsobu a podmienok záchrany lyžiarov, ktorí utrpeli na lyžiarskej trati úraz.

Potom už predseda zväzu oznámil účastníkom konferencie s novoprijatým zákonom o bezpečnosti a záchrane na lyžiarskej trati a odovzdal slovo náčelníkovi GOPR, ktorý zhodnotil bezpečnosť na zjazdovkách po prvej sezóne od zavedenia nových predpisov a potom nastolil problematiku lyžiarskej záchrany.

V ďalšom programe Michal Modrzewski zo združenia poľských poistovní hovoril o horskej záchrane

v kontexte zodpovednosti za škodu a v následnej diskusii vystúpila aj Agnieszka Wargin – odborníčka z úradu dozoru horskej a vodnej záchrany.

Popoludňajší program sa niesol v duchu informovania o kampani združenia Poľských lyžiarskych a turistických stredísk s názvom „Bezpečná trať“, jej cieľoch a skúsenostiach po tretej sezóne a novom elemente – vydávaní certifikátu bezpečnosti pre lyžiarske stredisko. Po ukončení tohoto programu účastníci konferencie navštívili stredisko Niestachów a Telegraf v regióne Kielce.

Tretí deň konferencie vystúpil predstaviteľ UKSW k novej spolupráci v oblasti ochrany prírody na základe podpísaného listu, iniciovaného medzi Univerzitou Kardinala Stefana Wyszyńskiego a Poľskými lyžiarskymi a turistickými strediskami. V úplnom závere konferencie odznela diskusia Združenia poľských lyžiarskych a turistických stredísk k téme dnešok a zajtrajšok lyžiarskych stredísk, v rámci ktorej vystúpili zástupcovia niektorých lyžiarskych stredísk.

Miroslav Grešo

Medzinárodná konferencia „Výskum, výroba a použitie oceľových lán, dopravníkov a ťažných zariadení“

Medzinárodná konferencia „Výskum, výroba a použitie oceľových lán, dopravníkov a ťažných zariadení“ si zapíše do svojej bohatej histórie tento rok už celkovo 17. ročník. Stalo sa už pravidlom, že sa uskutočňuje v dvojročnej perióde vždy na prelome mesiacov september a október. Tento rok tomu tiež nebude inak a tak v dňoch 18. - 21. 9. sa v hoteli Permon

na Podbanskom stretnú odborníci z oblasti oceľových lán, pásovej dopravy a ťažných zariadení z Poľska, Českej republiky, Maďarska a Slovenska, pričom sa predpokladá aj účasť odborníkov z iných krajín. V rámci konferencie tak budú vytvorené vhodné podmienky pre prezentáciu najnovších trendov a vzájomnú výmenu skúseností. Vedecká konferencia

400 vystavovateľov predstavujúcich 750 značiek a 44 zastúpených krajín, 40 000 m² výstavnej plochy, viac ako 15 tisíc návštevníkov z 59 krajín; aj uvedenými číslami sa veľtrh SAM (Salon de l'Aménagement en Montagne), ktorý sa konal v dňoch 25. až 27. apríla 2012 tradične vo veľtržnom komplexe ALPEXPO v olympijskom meste Grenoble radí medzi najväčšie akcie svojho druhu na svete. No nejde len o čísla. Duch hôr znášajúci sa do tohto mesta, ležiacom na sútoku riek Isère a Drac, v stretaní sa horských reťazcov Belledone, Chartreuse a Vercors preniká do atmosféry na výstavisku a pomáha premyslieť a nájsť zmysluplnú víziu pre život a prácu v horách.

Inovácia, predovšetkým zelená, teda s ekologickým prízvukom bola témou sprievodných konferencií a kolokvií veľtrhu, ktorý i v podtitule umocňoval perspektívu trvalo udržateľného rozvoja v horách. Potvrďuje sa, že technologický pokrok v horských technológiách musí nevyhnutne rešpektovať pravidlá ochrany životného prostredia, pokiaľ chce byť dlhodobou obchodnou úspešnosťou. Eco-friendly platforma sa stáva súčasťou firemnej kultúry, marketingový diškurz dostáva zelený odtieň a ladenie či ladnosť. Aj samotné výtvarné a architektonické riešenie mnohých stánkov koketovalo so zelenou farbou či zelenými objektmi. Veľtrh sa snaží rozvíjať komplexné pohľady na hory, prácu a rekreáciu v nich, na rozvoj života a aktivity v horách. Dokladá to aj paralelna sa konajúci medzinárodný kongres Interpraevent o prevencii živelných a prírodných rizík. Veľtrh vytvára takto vynikajúce informačné a debatné

prostredie (milieu) nielen pre odborníkov, ale i pre vnímavých návštevníkov z radov prevádzkovateľov a ostatnej „horskej“ verejnosti, ktorí cítia pod kožou, že v týchto otázkach nemôžu zostať sólo hráči. Veľtrh ako spájanie, názorové prevrstvovanie, ako pozvanie na stretnutie, kde nikto, kto sa zúčastnil, nehrá vedľajšiu rolu, kde veľkí potrebujú malých a všetci majú potenciál pre obchodno-odborné partnerstvo. Lídri v branži lanových dráh vo svojich expozíciách zdôrazňovali okrem stále nosných lyžiarskych projektov predovšetkým úspešnú a v posledných rokoch mohutne sa rozrastajúcu kapitolu urbánnych lanových dopravných zariadení najmä vo veľkomestách s prepojením na systémy mestskej hromadnej prepravy vrátane metra. Takto napr. MiniMetro od Leitnera či MetroCable od Pomy alebo APM od

Doppelmayra doslova uľahčujú každodenný život obyvateľom prehustených sídel a lanovky sa stávajú katalyzátorom skutočných, nie virtuálnych sociálnych sietí. Milé inovácie prispievajúce k bezpečnosti (detských) lyžiarov boli predstavené na stánkoch veľkej trojky Leitner, Poma, Doppelmayr – elektromagnetické resp. mechanické zariadenia blokujúce ochranné

rámy sedačiek počas jazdy, s uvoľnením tesne pred zónou výstupu. Divácky úspech mali samozrejme exponáty vozňov. Leitner lákal posediť si v osemmiestnej sedačke s modrou bublinou identickou s premiérovou inštalovanou v Tatranskej Lomnici, avšak so sedadlami potiahnutými bielu kožou, Doppelmayr predstavil i kabínu pre Jasnú, kabíny Diamond na stánku Pomy potvrdzovali svoju nadčasovosť. Expozície výrobcov snežných pásových vozidiel sa tešili značnej návštevnosti, vystavené stroje boli vskutku obľúbené, veď vyskúšať si pohľad z kabíny vodiča a siahať si na ovládacie prvky je atraktívne pre všetky vekové a profesionálne kategórie. Kässbohrer pod sloganom „mysli zeleno v červenom“ zdôrazňoval zodpovedný prístup k životnému prostrediu, čo prakticky dokazoval model PistenBully 600 E+ s hybridným diesel-elektrickým pohonom deklarujúcim o 25% nižšiu spotrebu, doplneným o systém SNOWsat, ktorý zmeria hrúbku upravovanej snehovej vrstvy. Prinoth držal krok so svojím hybridom Husky E-motion, s novým ekologickjším modelom Leitwolf spĺňajúcim ako jediný normu Euromot III B a modelom Beast s bezkonkurenčnou pracovnou šírkou. Firma Aztec zase v modeli Graphit ponúkal zaujímavú

Veľtržný komplex ALPEXPO

Trojnásobná bezpečnosť pre deti: magnetická vesta, magnetický zámok ochranného rámu, mechanická zábrana

Biela koža, modré nebo – osemsedačka Leitner

Kabína pre Jasnú na stánku Doppelmayr

Hybridný Husky E-motion od Prinothu

Zeleno podsvietený hybrid PistenBully 600 E+

Nadčasová kabína Diamond na stánku POMA

Novinka TF10 od TechnoAlpinu

novinku v podobe použitia syntetického lana pre navijak. V oblasti zasnežovacích systémov sa snažili návštevníkov upútať stále bieleho programu, len popreskupované po obchodných akvizíciách. Takto sme mohli vidieť značku Demac Lenko s vrúľovými delami Titan a Ventus na stánku Leitner Technologies,

značku Snowstar s modelom vrúľového dela Vega v bielom laku na stánku francúzskej skupiny MND, delá novej značky MyNeige (dodávka Johnson Controls Neige) na jednom z esteticky najpôsobiljších stánkov.... A nezabúdame na TechnoAlpin s horúcou novinkou plnoautomatického vrúľového dela TF10.

Priatelja, na SAM do Grenoblu sa oplatí zjásť! S týmto pocitom sme odchádzali späť do vlasti, obohatení nielen o mnohé informácie a vizuálny zážitok, ale predovšetkým o dialóg s ľuďmi, ktorých tvorivosť a um je v horských technológiách spredmetnený.

Peter Olšavský

Kässbohrer Geländefahrzeug AG bol oficiálny dodávateľ techniky na majstrovstvách sveta IBU – BIATLON WM 2012 v bavorskom Rupholdingu a staral sa so svojimi PistenBully o prípravu tratí majstrovstiev sveta. Optimálne podmienky pre hromadný štart vytvoril PistenBully 400 so štvoritým stopovačom.

Pri medzinárodných športových podujatiach takéhoto rozsahu sa nemôže nič nechať na náhodu. Dôvodom organizátorov pre rozhodnutie sa pre PistenBully bola spoľahlivosť a ľudia, ktorí za spoločnosťou stoja. V Rupholdingu bol PistenBully jednoznačne prvou voľbou. Kässbohrer je vážený partner, ktorý sa na veľkých športových podujatiach rád prezentuje. Najbližšie to bude na majstrovstvách sveta v severských disciplínach vo Val di Fiemme 2013. Kvalita hrá najvyššiu prioritu a v prípade porúch zasiahne vynikajúco organizovaný servis a čo najrýchlejšie uvedie vozidlá znovu do používania.

Viac ako 40 rokov je Kässbohrer celosvetovo prvá adresa pre oblasť úpravy zjazdových a bežeckých tratí. Skutočne sa vyplatí, keď vie vždy nájsť podľa prania zákazníka inovatívne riešenia. Hovorí o tom viac ako 18 500 predaných vozidiel. V Rupholdingu sa okrem už skôr kúpených PistenBully na príprave tratí pre majstrovstvá sveta podieľali ďalšie vozidlá: PistenBully 100 a už spomenutý PistenBully 400 so štvoritým stopovačom.

KÄSSBOHRER GELÄNDEFahrzeug AG

Špeciálne upravený štvoritý stopovač vytvoril ideálne podmienky pre disciplíny s hromadným štartom. Ideálne nastavenie

vzdialenosti stôp a predpísané šírky stôp sú možné práve týmto stopovačom v kombinácii s AlpinFlex frézou. Stopovacie dosky je možné samostatne zdvíhať a sú veľmi ľahké.

Má to výhodu, že sa na dosky nalepi veľmi málo snehu. S vozidlami PistenBully 100 sa radí Rupholding medzi zákazníkov, ktorí prevádzkujú najviac predávané vozidlo na úpravu bežeckých tratí na svete. Najúspešnejší biatlonisti z celého sveta bojovali 12 dní, od 29. februára do 11. marca 2012 o zlaté, strieborné a bronzové medaily a PistenBully im k tomu vytváral optimálne súťažné podmienky.

PistenBully 400 vytvoril podmienky pre MS v biatlone...

...spolu s PistenBully 100

Na 4. PistenBully AfterWork-Party – celkové víťazstvo pre Chiemgau Arena a Gemeindewerke Rupholding.

Dva PistenBully idú na 4 týždne do Rupholdingu: Víťazi dostanú na 4 týždne bezplatné používanie PistenBully. Popri hodnotných cenách pre denných víťazov dostanú aj lyžiarske spoločnosti vďaka angažovanému nasadeniu ich spolupracovníkov pre AfterWork-Party atraktívne ceny. V rámci 4. AfterWork-Party prezentoval Kässbohrer okrem aktuálnych modelov aj veľký výber starších PistenBully s odskúšanou kvalitou a s kompetentným poradenstvom. Zo 75 vystavovaných ojazdených vozidiel 14 našlo svoj nový domov. Výnimočná bola ponuka tzv. PistenBully Select: Skoro nové PiBu 600 s certifikátom ponúkajú investičnú istotu s porovnateľne nízkou cenou vrátane plných záruk ako pri novom vozidle a k tomu ešte ďalšie doplnky. Vozidlom „Green IQ“ prezentoval Kässbohrer nové typy vylepšených motorov, ktoré využívajú nový systém zníženia výfukových plynov. Uvedené riešenie potvrdzuje aj do budúcnosti upevnenie vedúceho postavenia na trhu. Vozidlo v rámci tejto stratégie je prvé sériovo vyrábané pásové vozidlo so zmiešaným nafta-plyn pohonom. S veľkým záujmom sa stretol SNOW-sat systém. V prednáške, ktorú mal p. Danilo Gänisch, informoval o možnostiach merania hrúbky snehovej vrstvy a o dátach, ktoré sú potrebné pre koordináciu práce skupiny vozidiel. Návštevníci v rámci aktuálne prebiehajúcej letnej akcie predaja náhradných dielov mali možnosť nákupu množstva opotrebovaných dielov a dielov potrebných na letné revízie za znížené ceny. Samozrejme bol im k dispozícii odborný personál, ktorý im pomohol vytypovať správny náhradný diel. O PistenBully na špeciálne nasadenia bol tiež veľký záujem. Hlavne o PistenBully 300 GreenTech na prípravu siláže a o PistenBully 100 s čelným použitím mulčovačov. Samozrejme k dispozícii boli aj BeachTech-nik vozidlá, ktoré slúžia na čistenie a úpravu pláží. Hlavnou športovou témou dňa bol však 4. PistenBully- biatlon. Ako v

predchádzajúcich rokoch aj teraz boli rozdelení pretekári podľa stredísk na bežecké a zjazdové tak, aby všetci pretekári mali rovnaké šance. Na štart sa postavilo celkovo 156 pretekárov. S veľkým zápalom a nasadením absolvovali jednotlivé družstvá trať. Každý podľa svojich schopností od začiatočníkov až po absolútne špičky, ale výsledkom bola výborná zábava ako pretekárov tak divákov. Na akcii sa zúčastnilo viac ako 1000 hostí z 22 krajín. Lyžiarske stredisko News, biatlonové stredisko Fritz Fischer a Salomon sa znovu podieľali na profesionálnej úrovni pretekov. Ako absolútni víťazi alpských stredísk sú pretekári Gemeindewerke Rupholding z Horného Bavorska. V hodnotení bežeckých stredísk víťazstvo z minulej AfterWork-Party potvrdilo družstvo Chiemgau Arena Rupholding. Nás veľmi teší že v celkovej súťaži družstiev sme na stupni víťazov mali až dve družstvá: druhé miesto obsadili pretekári TMR Jasná, Michal Kupčo a Peter Staroň. Navyše na treťom mieste skončili ďalší naši pretekári zo Štrbského Plesa Ján Gavalier a Braňo Blaško. Aj túto cestu im srdečne blahozeláme a ďakujeme im za dôstojnú reprezentáciu nielen svojich stredísk, ale aj celého Slovenska. Dobrú náladu zaručoval pestrý program s medzinárodnými umelcami a hudobníkmi. Znovu po 10 rokoch. Lonach Pipe-Band zo Škótska, skupina, ktorá hrala pri slávnostnom otvorení novej fabriky v Laupheime

prišla znovu pozdraviť jubileum. Mnohí návštevníci si na nich ešte pamätali. Zábavné večerné stretnutie zakončilo AfterWork-Party. Nadšení hostia plní športových zážitkov budú určite ešte dlho na 4. AfterWork- Party spomínať.

Slovenské napätie na štarte zimného biatlonu v lete

1. miesto – Rupholding, 2. miesto – Jasná, 3. miesto – Štrbské Pleso

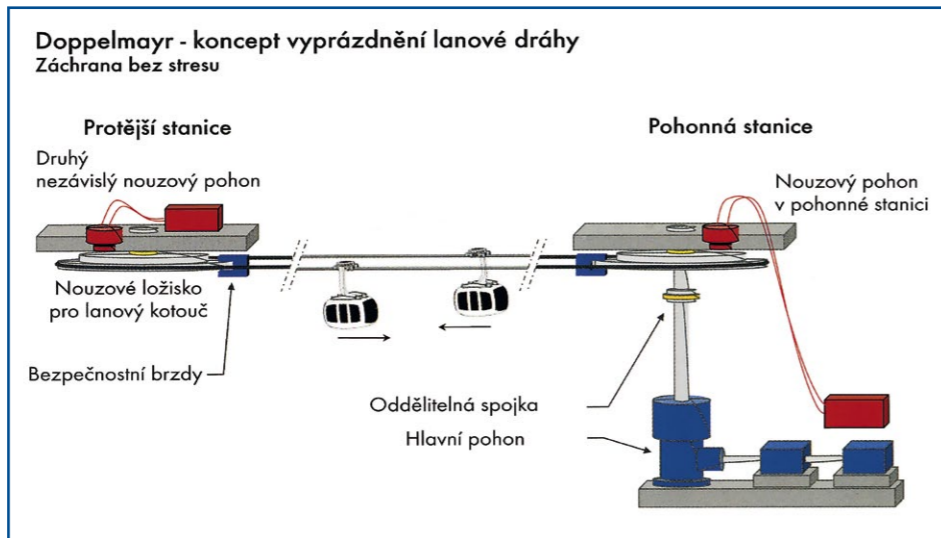
Zimný športový areál Kässbohrer v lete

Bezpečnosť- subjektívne i objektívne

Maximálna bezpečnosť a najväčší komfort je u moderných dráh Doppelmayr štandardom. Spoločnosť Doppelmayr vyvinula nový koncept vyprázdnenia lanovej dráhy, vďaka ktorému môžu byť cestujúci dopravení do najbližšej stanice bez záchranných zariadení.

Koncept je bezpečný nielen objektívne, ale je bezpečne vnímaný aj samotnými cestujúcimi. Jadrom filozofie tohto konceptu je, že všetky časti zariadenia sú vyhotovené zdvojene a na sebe nezávisle. Sú urobené všetky organizačné opatrenia, aby v prípade poruchy bolo možné všetky technické zásahy vykonať okamžite. Tento spôsob zaisťuje, že sa cestujúci dostanú do bezpečia podľa predpisu v rámci priranej doby. Tradičná záchrana zlaňovaním alebo záchrannou dráhou a pod. už nie je nutná. Cestujúci nemusia kabínu v prípade poruchy vôbec opustiť, zariadenie poskytuje pocit vysokej bezpečnosti. Nástup a výstup do kabíny je pohodlný, nikto

nemú mať obavy, že zmešká správny čas výstupu z kabíny alebo zakopne, prípadne sa o niečo zachytí. Kabíny idú hladko a sú dobre vetrané.

U nového konceptu Doppelmayr sa návrat cestujúcich vykonáva výhradne vyprázdnením lanovej dráhy, a to buď hlavným pohonom, núdzovým pohonom v pohonnej stanici, alebo druhým, nezávislým

pohonom v protiľahlej stanici. Všetky lanové kotúče majú núdzové uloženie, správny obeh vozňov stanicami je v každom prípade zabezpečený a pri podperách je pripravené špeciálne náradie, napr. na zdvihnutie vykoľajeného lana. Na podperách sú ďalej k dispozícii náhradné diely a náradie. Okrem toho je kedykoľvek zaistený prístup obsluhujúceho personálu na podpery.

Diavolezza: Komfortne na ľadovec

Starobylá vysokohorská kyvadlová lanovka z Bernina-Pass (2 093 m) vedúca na Diavolezza (2 978 m) bola prvýkrát spustená do prevádzky v roku 1956. Odvtedy bola viackrát modernizovaná a v zime 2011/12 bola spoločnosťou Garaventa kompletne vynovená.

Do 29. novembra 2011 bolo v prevádzke staré zariadenie. Pomocou neho sa v denných hodinách prepravovali časti vrcholovej stanice. Po jej odstavení bola vrcholová stanica dostupná iba ratrakom alebo skútrom. Do novej lanovky boli zabudované sčasti nové komponenty a sčasti komponenty, ktoré boli servisované v závode Goldau alebo priamo na mieste. Zosúladiť staré s novým bolo náročné. Kabíny boli dodané koncom novembra na základe špeciálneho povolenia cez vysokohorské priesmyky Julier a Bernina-Pass. Lanovka bola spustená

do prevádzky na jar 2012 na obľúbené firm-lyžovanie.

Nižšie zasadené okná 105-miestnej kabíny zaručujú vynikajúci výhľad na štvrtisícovky Piz Palù, Bellavista a Piz Bernina. Tri elektrické posuvné dvere urýchľujú nastupovanie a vystupovanie. Cestujúci vchádzajú paralelne z príslušného vonkajšieho a stredového perónu priamo do kabín: zo stredového perónu

cez dvojité otáčavé dvere, z vonkajšieho perónu cez dve jednoduché otáčavé dvere. Tak nedochádza ku križovaniu cestujúcich.

105-ATW Bernina-Diavolezza

Prepravný výkon	630 os./h
Čas jazdy	7,8 min
Jazdná rýchlosť	10 m/s
Gondoly 105 + 1 P	2
Šikmá dĺžka	3 574 m
Výška hornej stanice	2 978 m
Prevýšenie	882 m
Počet podpier	4
Poháňacia stanica	
720 kW menovitý výkon	dolná
Napínanie závažie	
Ťažné lano 79 t	horná
Napínanie závažie nosné laná	
151 t na každú jazdnú dráhu	dolná

Väčšia prepravná kapacita na vrch Grand Tourmalet

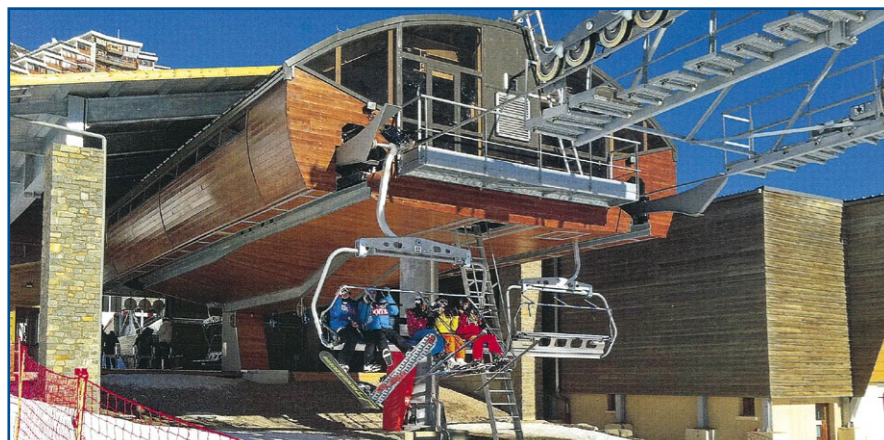
V lyžiarskej oblasti La Mongie-Baréges, najväčšej v Pyrenejách, nahradila spoločnosť Doppelmayr 4-miestnu kabínkovú lanovku z roku 1969 modernou a výkonnejšou sedačkou 6-CLD z Pourteilh.

La Mongie vo francúzskom departamente Hautes-Pyrénées sa nachádza v nadmorskej výške 1 800 m, cca 400 výškových metrov pod najvyšším bodom priesmyku Col du Tourmalet známeho

vďaka pretekom Tour de France. Najvyšší bod lyžiarskej oblasti je vo výške 2 500 m. Oblasť má 40 vlekov a 80 km upravených zjazdoviek. Plánuje sa rozšírenie zjazdoviek a inštalácia zasnežovacieho systému.

6-CLD Pourteilh

Prepravný výkon	2 600 os./h
Čas jazdy	5,0 min.
Jazdná rýchlosť	5,0 m/s
Počet sedačiek	74
Interval	8,3 s
Šikmá dĺžka	1 451 m
Prevýšenie	450 m
Počet podpier	16
Pohon	dolná
Napínanie stanica	dolná

Nová sedačka 6-CLD sprístupňuje veľmi obľúbený areál pyrenejkej lyžiarskej oblasti La Mongie-Baréges. Je jediným odpojiteľným zariadením, ktoré bolo postavené v roku 2011 v Pyrenejách

Lyžiarske stredisko Ružomberok - Malinô Brdo sa nachádza v dolnom Liptove na úpätí pohoria Veľká Fatra. Je vyhľadávaným miestom oddychu nielen pre domácich návštevníkov, ale aj zahraničných turistov. Vstupnou bránou do strediska je mestská časť Hrabovo, vzdialená od centra mesta iba 1 km. Z Hrabova na Malinô Brdo vás pohodlne vyvezie moderná 1 770 m dlhá 8-miestna kabínová lanovka, ktorá za hodinu prepraví 1 500 osôb. Priamo v centre strediska sa nachádza 4-sedačková lanovka, 2 lyžiarske vleky a 4 vleky pre začiatočníkov a deti. V stredisku je k dispozícii 12 km zjazdových tratí, najdlhšia z nich meria až 3 900 m, prekoná výškový rozdiel 698 m a je jednou z najdlhšie umelo zasnežovaných zjazdoviek na Slovensku. Pre milovníkov adrenalínu je k dispozícii snow park s dĺžkou približne 250 m a modernými prekážkami vhodnými pre snowboardistov ako aj lyžiarov-freestylistov.

Kontakt:

Ružomberok-Malinô Brdo

Prevádzkovateľ: 1. Ružomerská lyžiarska, a.s., Hrabovská cesta 1679/31, 034 01 Ružomberok

tel.: 044 / 4322 606, mob.: 0907 839 754, e-mail: skipark@skipark.sk

www.skipark.sk

VZOR

Po predložení kupónu na marketingovom oddelení možno zakúpiť celodenný skipas so zľavou 50%, t. j. za cenu 14 € do 6. 1. 2013 a 12 € od 7. 1. 2013. Ceny sú uvedené už po zľave. Kupón platí pre 1 osobu. Platnosť kupónu: 1. 1. 2013 – 31. 1. 2013

Odpojiteľná kapotovaná 6-sedačka v Białke Tatrzańskiej

V uplynulom roku postavil Leitner v Białke Tatrzańskiej, ktorá patrí do regiónu Zakopané, prvú kapotovanú odpojiteľnú šesťsedáčku s kapacitou 3 000 osôb/h. Táto lanovka bola vybavená modernými Leitner-stanicami, s komfortnými vyhrievanými šesť-

sedáčkami, opatrenými detskými poistkami - Kidstop a modrými bublinami. Osobitú pozornosť si zasluhuje použitie hospodárneho, bezhlučného priameho pohonu, ktorý bol v Poľsku inštalovaný po prvý krát. Toto výnimočné zariadenie umožňuje priamy pohon bez prevodovky a tým bez zbytočných výkonových strát.

Technické parametre :

Dolná stanica	priamy pohon
Horná stanica	vratná
Šikmá dĺžka	1070 m
Prevýšenie	172 m
Počet podpier	10
Počet sedačiek	66
Kapacita	3 000 os./h

Prvá šesťmiestna sedačka s bublinou od Leitnera

SQAIRE Metro vo Frankfurte otvorené

15. marca 2012 bolo na letisku vo Frankfurte oficiálne otvorené SQAIRE Metro, ktoré realizoval Leitner. Toto imponujúce zariadenie slúži pre komfortnú a rýchlu dopravu cestujúcich medzi letištňou halou a parkoviskom letiska. Na slávnostnom otvorení sa za firmu Leitner zúčastnili jej vrcholoví predstavitelia Michael Seeber, Martin Leitner a Anton Seeber. Spo-

lu s členmi predstavenstva THE-SQAIRE, pánmi Mattiasom Holstom a Christianom Kuhnim pozdravili v Hilton Frankfurt Airport Hotel cca päťdesiat hostí. Medzi nimi aj potenciálnych zákazníkov z Južného Tirolska, Nemecka, Rakúska, Talianska a Turecka. Počas prehliadky celej stavby bol vykonaný symbolický akt otvorenia, so želaniami úspechu tohto zariadenia.

Technické parametre :

Nadmorská výška stanice „The Sqaire“	125 m
Nadmorská výška stanice „Parkový dom“	123 m
Šikmá dĺžka	300 m
Prevýšenie	2 m
Počet podpier	8
Výška podpier	16 – 18 m
Počet vagónov	2
Počet miest vo vagóne	50 os.
Prepravný čas	2 min.
Max. rýchlosť	6 m/s
Kapacita	1 500 os./h

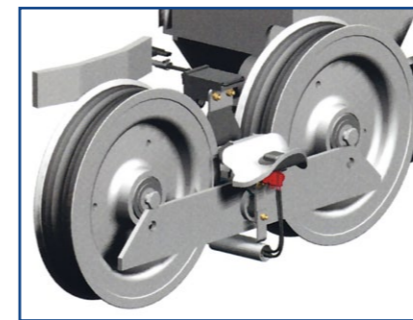
SQAIRE Metro na trase (vľavo) a v stanici (v strede). Slávnostné otvorenie, zľava A. a M. Seeber, M. Holst a M. Leitner (vpravo).

Leitner CPS systém

Nový CPS (Cable Position Supervision) systém je zdokonalením už dávnejšie používaného bezpečnostného systému pre monitorovanie pozície lana, ktoré Leitner aplikoval v Severnej Amerike. CPS pozostáva z centrálnej vyhodnocovacej jednotky v pohonnej stanici a indukčných bezpečnostných spínačov na podporách. Pre každú batériu kladiek sú aplikované len dva senzory. Tieto sú nainštalované na prvej a poslednej kladke batérie.

Keď senzory zistia nekorektnú pozíciu

lana, posielajú signál do vyhodnocovacej jednotky. Hlavná vyhodnocovacia jednotka ihneď iniciuje bezpečnostné procedúry a teda buď spomalí, alebo zastaví lanovú dráhu.

Vyhodnocovacia jednotka a tieto bezpečnostné spínače sú prepojené cez najnovší zbernicový bezpečnostný systém. K tomuto bezpečnostnému systému môžu byť pripojené tlačidlá stop na podporách. Napätie na podpory je privádzané cez prídavné káble. CPS môže byť aplikovaný aj na tlačné podpory. Úplná monitorovacia akcia sa dosiahne nainštalovaním dodatočných tlačných kladiek. Vzhľadom na pozíciu lana zabezpečuje CPS najvyššiu úroveň bezpečnosti a dostupnosti inštalácie. Ak lano opustí žľab kladky, pozícia je spoľahlivo opravená po-

mocou CPS. Systém bezpečnostnej zbernice vyžaduje len minimálne káblovanie. Navyše bezpečnostná zbernica detekuje aj chyby jednotlivých senzorov, čím tak isto dovoľuje selektívne obídanie všetkých senzorov a tým redukuje požadovaný servisný čas na minimum.

Prezident O.I.T.A.F. na Slovensku

Nový prezident O.I.T.A.F. Martin Leitner prišiel 20. 4. 2012 na krátku návštevu Slovenska.

Jeho prvé kroky viedli do Leitechu v Starej Ľubovni, kde si prezrel výrobné priestory firmy Leitner, rokoval s jeho vedením a zástupcami na Slovensku. Prítomní boli Dominic Bosio, Jaroslav Mačičák, Peter Hulla a Ján Hulla. Výrobný závod Leitech v Starej Ľubovni

bol rozšírený o novú výrobnú halu a v súčasnosti už zamestnáva viac než päťdesiat pracovníkov v dvojsmennej prevádzke. Ďalšie jeho kroky viedli do Tatier, kde bol prijatý generálnym riaditeľom TMR Ing. Bohuslavom Hlavatým a spolu s ním si v Tatranskej Ľomnici prezrel prvú 8-miestnu odpojiteľnú sedačku s bublinami, ktorú Leitner postavil na Slovensku. Zároveň ho Ing. Hlavatý informoval o rozvoji Tatier a

predovšetkým o lyžiarskom stredisku v Tatranskej Ľomnici. Jeho návšteva bola ukončená spoločnou večerou, na ktorej sa zúčastnil aj zástupca predsedu J&T Igor Rataj.

BMF - Bartholet Maschinenbau AG a její obchodní zástupce MICHÁLEK Chrudim : Nové úspěchy v oblasti realizací nových odpojitelých a fixních sedačkových lanových drah v Evropě

Odpojitelé lanové dráhy

V roce 2008 vstoupila firma BMF na trh s odpojitelými lanovkami s první 6tisedačkou ve Francii (Val d'Isère). Následovaly další projekty v Crans Montaně ve Švýcarsku a v Serre Chevalier ve Francii. Nyní v r. 2012 stojí přede dvěma druhými projekty odpojitelého zařízení ve francouzském lyžařském středisku Val d'Isère, poté co v Les Arcs v roce 2011 bylo uvedeno do provozu již druhé zařízení ve stejném lyžařském středisku. Zařízení v Les Arcs v srdci francouzských Alp má přepravní kapacitu 2700 osob/hodinu. Dopravní rychlost činí 5,5 m/s. Skutečnost, že se zakázky znovu zadávají firmě BMF, svědčí zaručeně o spokojenosti stávajících zařízení firmy BMF ve Francii.

TSD6 Mont Blanc – Les Arcs, Francie

To znovu odráží důvěru ve švýcarského výrobce lanových drah. Úspěch na francouzském trhu lanovek přiměl firmu BMF k tomu, aby si ve Francii zřídila zastoupení. U příležitosti veletrhu zimních technologií SAM v Grenoblu byla v dubnu podepsána smlouva nové pobočky **BMF France**. V průmyslové zóně Alpespace ve francouzském Montmélián zvolila BMF ideální místo. Tímto zastoupením firma zdůrazňuje účast na francouzském trhu lanových drah a brzy nabídne v regionu několik nových pracovních míst.

BMF – Projekty pro sezónu 2012/2013

Další oběžné lanové dráhy na domácím švýcarském trhu jsou již v přípravě výroby. Realizuje se odpojitelná 6ti sedačková lanová dráha s nejnovějšími inovovanými sedačkami pro renomované lyžařské středisko Laax, ve freiburské La Berra realizuje BMF Telemix se sedačkami a kabinami, na rok 2013 se plánuje projekt kabinkové lanové dráhy Saas-Fee ve Wallis. Letos k tomu ještě přibude několik projektů z dalších trhů, jako je Itálie, Polsko, a Turecko. Poprvé prodala firma BMF také odpojitelné zařízení do Itálie (Passo Tonale). Dalším důkazem, že firma Bartholet Maschinenbau AG získává další objednávky, jsou nové projekty na odpojitelné 6ti sedačkové lanovky v polských střediscích Zloty-Gron a Poniewiec. Na další trh do Turecka se dostává i díky jedné odpojitelné a jedné fixní lanovce.

Fixní zařízení

Každý trh má svá vlastní pravidla. Z tohoto důvodu vyvinula firma BMF AG pro oblast fixních zařízení nový design stanic, který byl použit již u fixních 4sedačkových lanovek v Litvě a v polských Kielce.

Nástupní stanice 4SLD Telegraf.

Zařízení je vhodné pro délky do 1km, přesvědčí optimálním poměrem mezi cenou a výkonem. Zařízení nabízí také následující výhody. Polohu lanových kotoučů lze jak v horní, tak i v dolní stanici posunout o 1m, což má za následek prodloužení intervalu mezi přepletáním (zkrácením) dopravního lana. Díky identické stavbě obou stanic se montáž zjednoduší a předběžná montáž stanic ve výrobním závodě ve Flumsu výrazně zkrátí čas montáže na místě výstavby. Další fixní lanové dráhy se připravují pro dodání v tomto roce. Jedna fixní 4sedačková dráha do polského Poniewiec a jedna fixní dvousedačková dráha do Ilgaz do Turecka se realizují také ještě v roce 2012.

Aktuální projekt kyvadlové lanové dráhy

Koncem června probíhala montáž nové kyvadlové lanové dráhy Leukerbad-Gemmi-pass v kantonu Wallis. Jedná se o kompletní přestavbu, která byla realizována sloganem provozovatele „Stavíme vám novou Gemmi-lanovku pro váš větší komfort“. Nová lanová dráha je vybavena dvěma nosnými lany a nejmodernějším bezpečnostním a poháněcím zařízením. Moderní kabiny jsou pro 35 osob. Lanová dráha s kapacitou 335 os/h je v provozu od 7.7.2012.

Po realizaci projektu 60místné kyvadlové lanové dráhy v Moléson Kanton Freiburg je tato lanovka pro firmu Bartholet Maschinenbau AG dalším projektem v této oblasti, po té co ve Val Thorens v loňském roce uvedla do provozu první funitel v historii firmy. To zdůrazňuje velké kompetence švýcarské firmy v oblasti kyvadlových lanových drah.

50leté výročí založení firmy

Bartholet Maschinenbau AG BMF jako mezinárodní vedoucí firma v oblasti lanových drah a zábavních parků slaví letos 50 let. Koncem června proběhly oslavy v hlavním sídle ve švýcarském Flumsu. Více informací najdete na stránkách www.bmf-ag.ch

Nová „veličina“

Po dvou letech vývoje, nespočetných testech a pokusech je to konečně tu: TechnoAlpin uvádí na trh nové plnoautomatické ventilátorové delo TF10.

Už na první pohled se o TF10 dá povedat předovšetkým toto: je velké! S 90 centimetry průměru turbíny převyšuje takmer všetky doterajšie ventilátorové delá TechnoAlpin. Veľkosť sa odzrkadľuje aj v zasnežovacom výkone. 24 dýz Quadrijet a 8 nukleátorov robí z TF10 jedno z najvýkonnejších zariadení na trhu. „Naším cieľom bolo zreteľné zvýšenie účinnosti,“ povedal nám Walter Rieder, vedúci technického oddelenia spoločnosti TechnoAlpin. Výkon zariadenia je impozantný pri hraničných teplotách. „Túto zimu sme vyexpedovali prvú skúšobnú sériu a máme výnimočne pozitívnu odozvu, predovšetkým zo začiatku zimy, keď sa teploty pohybujú na hranici,“ potvrdzuje Rieder.

Zvýšil sa nielen zasnežovací výkon, ale aj dosah zasnežovania. TF10 má obrovský dosah a distribuuje sneh na veľkú plochu. Vďaka tomu sa dá dosiahnuť rovnomerná kvalita snehu na celej zasnežovanej ploche. Navyše sa podstatne skracuje pracovný čas na prípravu svahov. 16 regulačných stupňov sa postará o najkvalitnejší sneh aj pri premenlivých poveternostných podmienkach.

Prijemná frekvencia

Zasnežovací výkon však nie je jedinou výhodou dela TF10. „Vďaka novej turbíne s vnútorným motorom, ktorý má 1500 otáčok za minútu, nie je zariadenie citlivé

na vibrácie a jeho hlukové emisie sú nižšie. Navyše má TF10 vďaka nižšej frekvencii oveľa príjemnejší zvuk,“ pokračuje Walter Rieder. Sofistikované usporiadanie hlavných konštrukčných celkov, ako je motor, kompresor, rozvodová skriňa a blok ventilov okolo stredovej osi stroja a znížená ťažisko okrem toho zvyšujú ovládateľnosť a rovnováhu.

Užívateľský komfort v rámci sériovej výbavy

TF10 sa vyznačuje tiež vysokou mierou užívateľského komfortu. Všetky často používané prístupy, napríklad nastavenie

výšky, klávesnica, odblokovanie, otáčanie a núdzový vypínač, sú umiestnené na tej istej strane zariadenia. Aj TF10 využíva osvedčenú filtračnú vložku z ušľachtilej ocele bez zvarov typu WEDGE WIRE. Nové je nastavenie výšky s uhlou prevodovkou a s prevodovým pomerom 2:1, ktoré podstatne zjednodušuje úpravu výšky. Klávesnica s grafickým farebným displejom a podsvietením z LED je integrovaná do karosérie a je vybavená strieškou, ktorá ju chráni pred dažďom, a tiež ochranou proti vandalizmu. V TF10 sa ale naopak ponechali dlhodobo osvedčené komponenty, napríklad dýzy Quadrijet s keramikou vložkou alebo 4 kW kompresor bez oleja.

„Celkovo môžeme povedať, že TF10 predstavuje nový princíp v technickom zasnežovaní. Sme presvedčení o tom, že s týmto zariadením TechnoAlpin znova určí štandard,“ povedal nám Walter Rieder.

TECHNOALPIN
snow experts

Pohorie Kaukaz – lyžiarsky raj budúcnosti

Na rozdiel od dlhých oblúkov Álp a Karpát, ktorých svahy sú z lyžiarskeho hľadiska až na malé výnimky v podstate vybudované, pohorie Kaukaz je zatiaľ panenskou oblasťou.

Pohorie Veľký Kaukaz sa tiahne v dĺžke 1 200 km od Čierneho mora až k brehom Kaspického mora a tvorí hranicu medzi Ruskom a Gruzínskom. V jeho centrálnej časti rad štítov presahuje magických 5 000 metrov, najvyšší štít Elbrus má 5 642 m (pre porovnanie – najvyšší vrchol Álp – Mont Blanc meria „iba“ 4 810 m). Zimné olympijské hry 2014 v Soči – známom čiernomorskom letovisku

– len pár kilometrov južne od mohutnej retaze Kaukazu budú prvou lastovičkou v rozvoji tohto regiónu, včítane Predkaukazska. Ruská vláda rozhodla o rozsiahom programe výstavby horských stredísk cestovného ruchu. Podnetom bolo nasledovanie príkladu takýchto stredísk v Alpách ako aj v Skalnatých horách v USA, ktoré sa stali motorom ekonomického rozvoja rozsiahlych regiónov, kde chudoba a nezamestnanosť hrozili úplným vysídlením obyvateľstva.

V podstate ide o podobný zámer, ako bol francúzskou vládou schválený a následne realizovaný „Plan de neige“ – Plán využitia snehu, ktorý komplexne riešil najviac zaostalé regióny v horách. Výstavbou všestranne podporovanou štátom regiónmi i súkromným finančným i podnikateľským sektorom sa podarilo zmeniť ekonomicky zaostalé lokality na špičkové horské strediská lyžovania nielen v európskom, ale aj v celosvetovom meradle.

Sú to (dnes aj na Slovensku mnohým známe) najmä Killyho oblasť, zahrňujúca Val d'Isère a Tignes, oblasť Trois Vallées so strediskami Courchevel, Méribel, Mottaret, Menuires a najvyššie položený Val Thorens. Známa a vyhľadávaná je aj obrovská aglomerácia 10 vysokohorských stredísk a podhorských obcí pod spoločným názvom La Plagne.

Na Svetovom ekonomickom fóre v švajčiarskom Davose prvý raz predstavil obrovský projekt ruský prezident D. Medvedev v januári 2011. Projekt „ŠTÍT 5 642 – ELBRUS“ úplne zmení celý Kaukaz – vyhlásil ruský prezident. Pomôže výrazne zmenšiť počet chudobných, ale pomocou cestovného ruchu budeme bojovať aj proti terorizmu. V roku 2014 príde celý športový svet do Soči na Zimné olympijské hry a my by sme boli radi, aby sa sem návštevníci znova vracali – uzatvára prezident.

Projekt zahrňuje územie pozdĺž pohoria Kaukaz v dĺžke 1 200 km a výstavbu 5 horských komplexných stredísk. Najzápadnejšie bude stredisko Lago nakí, vzdialené iba 40 km od čiernomorského pobrežia a ďalej stredisko Arhyz, situované v zázemí letiska Zelenskaja. V centrálnej časti pohoria sa plánuje so strediskom Elbrus – Besengi, južne od letiska Nalčik. Ďalšie dve strediská Mamison A a Mamison B vzniknú v oblasti Vladikaukazu a najvýchodnejšie bude stredisko Matlas (cca 80 km od pobrežia Kaspického mora).

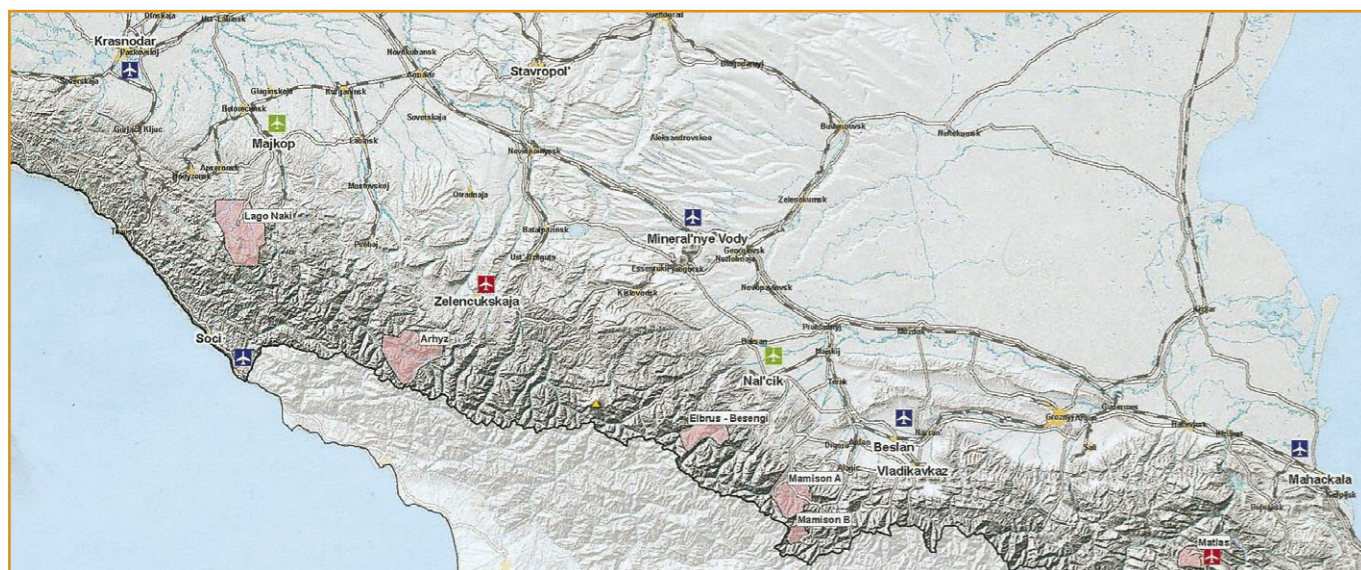
Pre tento obrovský zámer bola vytvorená štátna akciová spoločnosť NCRC – Northern Caucasus

Resorts Company, ktorá bude investorom plánovaných stredísk. Pre uľahčenie riešenia problémov, súvisiacich s finančnými, daňovými, vízovými a inými predpismi vytvorila ruská vláda v oblasti osobitnú „zónu ekonomického zvýhodnenia“.

Spoločnosť NCRC má za úlohu zvýšiť počet návštevníkov zo súčasného 1 milióna na 5 miliónov osôb v roku 2020. Prítom sa počíta s podstatným zvýšením domácej návštevnosti, keďže v súčasnosti v Rusku lyžuje iba 2 % populácie. Projekt počíta s vytvorením cca 160 000 nových pracovných príležitostí, čo sa významnou mierou prejaví na ekonomickom raste a životnej úrovni tohto obrovského regiónu. A tak čoskoro projekt „ŠTÍT 5 642 – ELBRUS“ zmení aj situáciu na letisku Poprad - Tatry, kde nebudú lietadlá z Ruska už len pristávať, ale aj odlietať s lyžovaniachtyvími Slovákami smerom na Kaukaz.

S využitím podkladov z ISR (Internacionale Seilbahnrudschau 3/2011) spracoval Ing. Ivan Sutóris.

OL TRADE

MOBILYS MRA6

* Rubis Evolution
výška 6 m* samostatne stojaci
automat* kompresor:
4 kW* spotreba vzduchu:
28 m³/h* minimálny tlak:
18 bar* Maximálny prietok
vody: 25 m³/h* štartovacia teplota:
- 2 °C VT

* kompaktný podvozok

* hmotnosť: 450 kg

* Manévrovatel'né
pomocou
štvorkolky
alebo snežného
skútra

Vedúca svetová značka

Dívať sa dopredu, rozoznávať trendy, vytvárať inovácie, tieto silné stránky vyznačujú skupinu Doppelmayr/Garaventa ako vedúcu svetovú značku v oblasti lanových dráh. Dôvera našich zákazníkov v naše schopnosti a výrobky je pre nás záväzkom a motiváciou.

Srdečne ďakujeme našim silným partnerom na Slovensku za spoluprácu, pri ktorej sa na nás spoliehajú. S firmou Doppelmayr môžete pokojne hľadiť do budúcnosti.

Zastúpenie v Slovenskej republike:

Ing. Tomáš Fried

Pribinova 38

010 01 Žilina/Slovenská republika

T +421 905 653 141, F +421 41 763 2158

fried@vud.sk

 Doppelmayr®

Doppelmayr Seilbahnen GmbH

Außenstelle Stetten

Gewerbegebiet 15

2100 Stetten/Austria

T +43 2262 72508, F +43 2262 72508-12

dm.stetten@doppelmayr.com, www.doppelmayr.com